

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İsmayil Həsənov

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 071 (6271) 23 aprel 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Bu gün YAP İdarə Heyətinin iclasında Hüseynbala Mirələmovun məsələsinə baxılacaq

Yeni Azərbaycan Partiyasının Veteranlar Şurasının üzvü, partiyanın Xətai rayon təşkilatının sədri Hüseynbala Mirələmovun ötən gün sosial şəbəkələrdə yayılmış videogörüntülərdə yol verdiyi qeyri-etik hərəkət cəmiyyətdə ciddi müzakirələrə səbəb olmuşdur. Qeyd edək ki, Hüseynbala Mirələmovun bu hərəkətləri təmsil olunduğu siyasi partiya nümayəndələri tərəfindən də şiddətlə qınanıldı. Lakin YAP...

Bax 4

Abşeronda Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksinin təməli qoyulub

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva tədbirdə iştirak ediblər

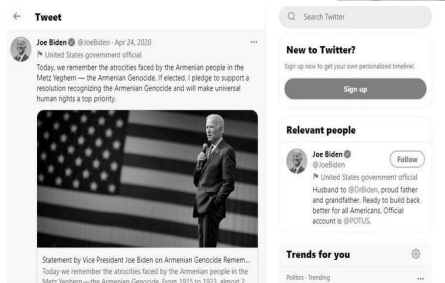

Bax 2

Baydenin "genosid" ifadəsinə cavab kimi hansı addımlar atıla bilər?

Bax 6

Xirosima və Naqasaqiye atom bombası ataraq 100 minlərlə insanı külə döndərən bir dövlət olan ABŞ, Türkiyənin öz suveren ərazisində baş verənləri "genosid", yaxud...

Cəmil Həsəni "Sərhədsiz Reportyorlar"ın "hesabatından" necə həvəslənir?

Bax 7

Bu adam övladının məənviyyatsız, utançverici, qüsur- lu və pozğun hərəkətlərini təhlil edərək nəticə çıxarması, diz çöküb yalvarması, üz istəməsi, yerin dibinə girməsi əvəzinə utanıb-qızarmadan ictimai rəy arasında var-gəl edir, adıçəkilən qurumun hazırladığı böhtan...

YAP Gənclər Birliyi görüş keçirib

Aprəlin 22-də Yeni Azərbaycan Partiyasının Gənclər Birliyi "Türkdillli dövlətlər və Azərbaycan arasında münasibətlər Vətən müharibəsindən sonra" mövzusunda görüş keçirib.

Milli Məclisin deputatı Ramil Həsən görüşdə iştirak edib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, tədbirdə giriş sözü ilə çıxış edən YAP Gənclər Birliyinin sədri Bəxtiyar İslamov türkdillli ölkələr arasında münasibətlərin əhəmiyyətindən danışıb. Qonağı görüş iştirakçlarına təqdim edən Bəxtiyar İslamov bildirib ki, Ramil Həsən uzun müddət YAP Gənclər Birliyinin...

Bax 4

Erməni cəmiyyətinin son akkordları və "koma" vəziyyəti

Bax 14

Nikol Paşinyan on- suz da gec-tez iste- fa verəcək və sadə- cə bu, zaman məsə- ləsidir. Hadisələrin gedişi də təsdiq

edir ki, erməni baş nazirinin hansısa çıxış yolu qalmayıb. Paşinyanın Sünik...

DSX: Ermənistan Azərbaycanla sərhəddə təxribatlar törədib

Bax 12

İngiltərə "tiktok"u məhkəməyə verib

Bax 16

Cizgi filmləri uşaqların psixologiyasına necə təsir etməlidir

Bax 15

Abşeronda Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksinin təməli qoyulub

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva tədbirdə iştirak ediblər

Aprelin 22-də Abşeron rayonunun Qobustan kəndinin ərazisində Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksinin təməli qoyulub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva tədbirdə iştirak ediblər.

Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksi Bakıdan 59 kilometr cənub-qərbdə, Qobustan qəsəbəsindən təxminən 17 kilometr şimal-qərbdə, Şamaxı istiqamətinə gedən əsas yolun üstündə dəniz səviyyəsindən 235 metr hündürlükdə yerləşən ərazidə yaradılacaq. Bura "Qılınc" palçıq vulkanlarının ərazisi kimi tanınır. Bu yerin turizm imkanları qiymətləndirildikdən sonra burada turizm kompleksinin yaradılması qərara alınıb. Beləliklə, "Regionların 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı" çərçivəsində növbəti turizm infrastrukturunun

xarıdan krater kimi görünəcək. Eyni zamanda, burada emalatxana da fəaliyyət göstərəcək. Uşaqlar üçün dərslər keçəcəyik. Sergi zalı və kafe də olacaq.

"Qılınc" palçıq vulkanlarının yerləşdiyi ərazidə turizm kompleksinin yaradılmasının bir sıra üstünlükləri vardır. Yaxınlıqda yerləşən və dünyanın ən böyük vulkanlarından olan "Torağay" və digər vulkanlara mənzərənin açılması, burada turistlərə gəzinti üçün əlverişli şərait yaradan 3 müxtəlif vulkan qrupunun olması, Qobustan qoruğunun yaxınlığında yerləşməsi kimi amillər buranın turistik önəmini daha da artırır.

Dövlətimizin başçısı Palçıq Vulkanları

Turizm Kompleksinin təməlini qoydu. Sahəsi 12 hektar olan kompleksdə kvadratsikl ərazisi, piyada yürüş yolları, zipline və baxış qülləsi, avtodayanacaq, suvenir dükanı, eləcə də müalicəvi vannalar nəzərdə tutulur.

Əraziyə gedən yol infrastrukturunun qurulması üçün Qobustan qoruğundan "Qılınc" və ətraf ərazilərdəki vulkanlara gediş-gəlişi təmin edəcək, eləcə də Bakı-Qobustan-Palçıq vulkanları turizm klasterinin yaranması ilə nəticələnəcək 20 kilometrlik yolun çəkilişi planlaşdırılır.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva vulkanların yerləşdiyi ərazini gəzdilər.

yaradılması layihəsi icra olunur.

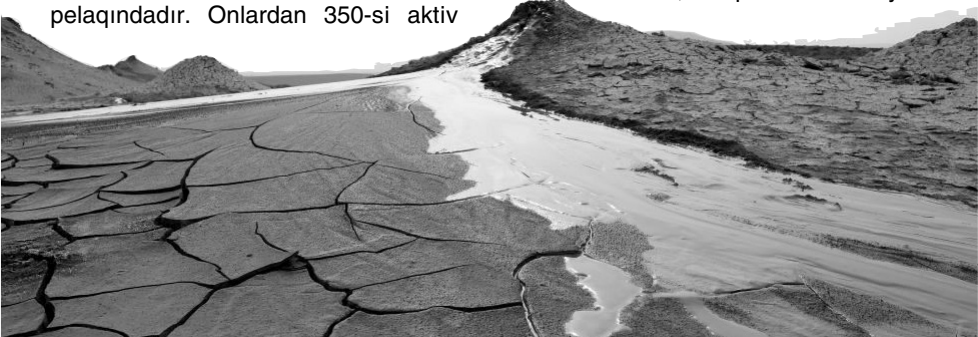
Qeyd edək ki, Azərbaycan dünyada palçıq vulkanlarının nadir və klassik inkişaf regionu kimi tanınır. Yer kürəsindəki məlum 1700-dək palçıq vulkanından 700-ü ölkəmizdə - əsasən Abşeron yarımadası, Şamaxı-Qobustan, Cənub-Şərqi Şirvan və Bakı arxipelaqındadır. Onlardan 350-si aktiv

vulkandır.

Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev dövlətimizin başçısına və birinci xanıma kompleks barədə məlumat verdi.

Prezident İlham Əliyev: Buraya gələn qonaq, turist nə görəcək?

Fuad Nağıyev: Konsepsiya ondan ibarətdir ki, kompleksin binası yu-

Yüksək inkişafa və rifaha əsaslanan siyasət

Prezident İlham Əliyevin Hacıqabul rayonuna səfəri çərçivəsində yolun çəkilməsi və yeni məktəbin tikilməsi ilə bağlı imzaladığı sərəncamları bu inkişafın təzahürüdür

Azərbaycanın ümumi tərəqqisi regionlarımızın ahəngdar inkişafından, sosial-iqtisadi və mədəni həyatda əldə olunan nəticələrdən, bölgələrdə həyata keçirilən layihələrdən çox asılıdır. Təsadüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyev regionların inkişafını hər zaman diqqət mərkəzində saxlayır, yerlərdə görülən quruculuq işləri ilə şəxsən tanış olur, müvafiq tapşırıqlar verir.

Ən mühüm məsələ isə, Prezident İlham Əliyev hər regionlara hər səfərləri çərçivəsində müxtəlif təyinatlı infrastruktur obyektlərinin açılış və təməlqoyma mərasimlərində iştirakı, müəssisələrin fəaliyyəti ilə yaxından tanış olması, eləcə də, ictimaiyyətlə keçirdiyi görüşlərdə qaldırılmış məsələlərin həlli məqsədilə vəsaitin ayrılması regionların inkişafına göstərdiyi diqqətin bariz nümunəsi olmaqla, dövlət başçısının hakimiyyətlə xalqın birliyinə möhkəmləndiyinin göstəricisidir.

Məhz bunun nəticəsidir ki, son 17 ildə həyata keçirilən məqsədyönlü islahatlar, bir sıra ümummilli proqramlar, mühüm infrastruktur layihələrin uğurla reallaşdırılması ölkəmizin sosial-iqtisadi mənzərəsini xeyli dərəcədə dəyişmiş, tarazlı inkişaf və davamlı yüksəliş üçün möhkəm əsas yaratmışdır. Təkcə, onu demək kifayətdir ki, ötən illər ərzində Azərbaycanda həyata keçirilən uğurlu neft strategiyası və iqtisadi islahatlar nəticəsində iqtisadiyyatımız dəfələrlə artmış, ölkənin ümumi valyuta ehtiyatları çoxalmışdır.

Prezident İlham Əliyevin aprelin 20-də Hacıqabula səfəri və səfər çərçivəsində açılan obyektlərlə yanaşı həlli vacib olan problemlərin həyata keçirilməsi ilə bağlı, xüsusilə də yol və yeni məktəbin tikintisi ilə bağlı imzaladığı Sərəncamlar bir daha dövlətin xalqının yüksək inkişafı və rifahına hesablanmış amildir.

Hacıqabulda yeni yolun tikintisinə 5 milyon manat ayrılıb

Prezident İlham Əliyev Hacıqabul rayonunun Muğan-Birinci Paşalı-İkinci Paşalı-Şorbaçı-Birinci Udullu-Tağılı-İkinci Udullu-Qubalı avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında imzaladığı sərəncamda bildirilir ki, on iki min nəfər əhəlinin yaşadığı 8 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Muğan-Birinci Paşalı-İkinci Paşalı-Şorbaçı-Birinci Udullu-Tağılı-İkinci Udullu-Qubalı avtomobil yolunun tikintisi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ilkin olaraq 5,0 (beş) milyon manat ayrılıb.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin

etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən avtomobil yolunun tikintisinin başa çatdırılması üçün zəruri olan maliyyə vəsaitini Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsi layihəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə nəzərdə tutsun.

4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Dövlət başçısının imzaladığı sərəncamlar ölkədə yol infrastrukturunun təzələnməsini daha da sürətləndirir

Ölkənin iqtisadi inkişafının baza sütunlarından biri olan regionların sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramlarının icrası bütün mövcud problemləri, insanları narahat edən sosial məsələləri əhatə edərək ölkəmizin dinamik inkişafını təmin etməklə yanaşı, bölgələrin potensialının artırılmasına və əhəlinin rifahının yüksəlməsinə geniş şərait yaradıb. Bu gün pandemiya şəraitində yaşadığımız zamanda ölkədə heç bir sosial layihələr, o cümlədən infrastruktur layihələri təxirə salınmayıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bölgələrə səfərləri çərçivəsində bir sıra sosial və iqtisadi xarakterli obyektlərin açılışı olub. Xüsusilə, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və göstərişlərinə əsasən son illərdə regionlarında, paytaxt Bakıda yol-nəqliyyat infrastrukturunu müasirləşdirilir, avtomobil yolları şəbəkəsi yenidən qurulur, yeni yolötürücüləri, körpülər, tunellər, yerüstü və yeraltı piyada keçidləri inşa edilir. Təbii ki, avtomobil yolları hər bir ölkənin iqtisadi qüdrətinin göstəricisidir. Ölkənin istehsal və sənayenin bütün sahələrinin inkişafı bir-başına olaraq yol ötürüyünün hansı vəziyyətdə olmasından asılıdır. Çünki hər bir xalqın mə-

dəniyyəti yoldan başlayır. Müasir anlamda səliqəli, rahat yollar hər bir ölkənin inkişafını, tərəqqisini, iqtisadi gücünü göstərən əsas amillərdən biridir.

Müasir nəqliyyat-yol infrastrukturunun yaradılmasını qarşıya əsas hədəf kimi qoyan Prezident İlham Əliyev avtomobil yollarının, yol qurğularının açılış mərasimlərində şəxsən iştirak edir, habelə işlərin gedişi ilə tanış olaraq öz dəyərli tapşırıq və tövsiyələrini verir. Ölkə başçısının tapşırığı ilə son 17 ildə yol infrastrukturunun müasir səviyyədə yenidən qurulması istiqamətində həyata keçirilən layihələr öz bəhrəsini verir. Regionlarda nəzərdə tutulan bütün infrastruktur layihələrin icra edilməsi, insanların həyat şəraitinin yaxşılaşmasına birbaşa təsir edən kənd təsərrüfatının inkişafına gətirib çıxaran kənd və qəsəbələrarası avtomobil yollarının tikintisi istiqamətdə genişmiqyaslı işlər aparılır. Kəndlərarası və qəsəbələrarası avtomobil yolu layihəsi, habelə digər respublika əhəmiyyətli və magistral avtomobil yollarının layihələrinin icrası həyata keçirilir.

Görülən işlərin davamı olaraq Prezident İlham Əliyevin Hacıqabul rayonunda da yeni yolun tikintisi ilə bağlı imzaladığı Sərəncam da bir daha dövlət başçımızın bölgələrin sosial-iqtisadi inkişafına qayğısının təzahürüdür.

Azərbaycanda Prezident İlham Əliyevin müvafiq fərmanları ilə təsdiqlənən regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair müvafiq Dövlət proqramlarında bütün ölkə üzrə müasir infrastrukturun yaradılması əsas istiqamətlərdən biri kimi müəyyənləşdirilib. Son illərdə inşa edilən müasir yollar həm bölgələrin simasını dəyişib, həm də regionların investisiya cəlbediciliyini yüksəldib. Dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu hesabına yaradılan yollardan istifadə edən investorlar iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinə məmnuniyyətlə sərmayələr yönəldirlər. Müasir yolların sosial önəmi də kifayət qədər böyükdür. Bu, insanların rahatlığı, yetişdirdikləri məhsulları bazarlara tez çatdırmaları, bir sözlə, vətəndaş məmnunluğunun təmin olunması deməkdir.

Son 17 ildə 17 min kilometrədən çox olan yollarda təmir-tikinti işləri aparılıb, 470 körpü və tunel istifadəyə verilib

Yeri gəlmişkən, son 17 ildə ölkəmizdə yol infrastrukturunun yenilənməsi ilə bağlı statistika kifayət qədər zəngindir. Bəhs olunan dövrdə respublika üzrə uzunluğu 17 min kilometrədən çox olan yollarda təmir-tikinti işləri aparılıb, 470 körpü və tunel istifadəyə verilib. O cümlədən 2020-ci ildə respublikamızda 1385,3 km uzunluğunda avtomobil yolları yenidən qurulub və yaxud yüksək səviyyədə təmir olunub. Bunlardan 254,6 km yol respublika əhəmiyyətli, 767,2 km yol isə yerli əhəmiyyətlidir. Oğuz-Şəki avtomobil yolunun əsas hissəsi yenidən qurulur.

Öz resursları hesabına inkişafın milli modelini formalaşdıraraq tərəqqi yolunda inamla irəliləyən Azərbaycanda yol infrastrukturunun yenilənməsi ardıcıl səciyyə daşıyır. Vətən müharibəsinin başa çatmasından az vaxt ötməsinə, həmçinin pandemiya şəraiti olmasına baxmayaraq, bu istiqamətdə işlər 2021-ci ilin əvvəlindən də yüksək intensivliklə davam etdirilib.

Şuşaya "Zəfər yolu"nun çəkilməsinin böyük rəmzi mənası var

Fərəh və qürur hissi ilə qeyd etmək lazımdır ki, Vətən müharibəsində şanlı qələbə qazanaraq tarixi ədaləti və öz ərazi bütövlüyünü bərpa edən Azərbaycanın qarşısında yeni perspektivlər açıılıb. Bu, ölkə iqtisadiyyatının dinamik inkişafının dayanıqlılığının təmin olunması, eləcə də regionların sosial-iqtisadi inkişafı baxımından da müstəsna əhəmiyyət daşıyır. Daha dəqiq desək, üç onillik ərzində işğal altında qalan ərazilərimizin Azərbaycanın müzəffər Silahlı Qüvvələrinin rəşadəti və cəsərəti sayəsində azad olunması ilə regional inkişaf proqramlarının əhatə dairəsi daha da genişlənəcək. Hazırda ölkəmiz işğaldan azad edilən ərazilərə Böyük Qayıdış ərəfəsindədir. Artıq bəhs olunan ərazilərdə zəruri infrastrukturun yaradılmasına başlanılıb. Füzulidən Şuşaya çəkilən və böyük rəmzi mənə daşıyan yol işğaldan xilas edilən ərazilərimizdə icrasına başlanan ilk infrastruktur layihəsidir. Prezident İlham Əliyev 101 km uzunluğa malik bu yolu "Zəfər yolu" adlandırılıb.

Bir sözlə, regionlarda yol infrastrukturunun yenilənməsi təkcə bölgələrin deyil, bütövlükdə, ölkəmizin davamlı inkişafının təmin olunması, eləcə də əhəlinin rifahının mütəmadi olaraq yaxşılaşdırılması ölkəmizin getdikcə artan iqtisadi gücünün göstəricisidir.

RƏFIQƏ KAMALQIZI

“Əl HərİR” portalı AZƏRTAC-ın Prezident İlham Əliyevin müsahibəsindən hazırladığı xəbəri yayıb

Misirin “Əl HərİR” informasiya portalında AZƏRTAC-ın “Prezident İlham Əliyev: Bir çox xarici tərəfdaşlarımız Qarabağın bərpasında fəal iştirak etmək istəyirlər” sərlövhəli xəbərini yayıb.

Ərəbdilli oxuculara məlumat verilir ki, Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsində xaricdən çoxlu təkliflər daxil olduğunu və bir çox xarici tərəfdaşların Qarabağın bərpasında iştirak etmə istədiklərini söyləyib. Dövlət başçısı deyib: “Biz də, əlbəttə ki, bunu alqışlayırıq. Təbii ki, bütün təkliflər təhlil ediləcək və müzakirə olunacaq. Biz bu işləri maksimum səmərə ilə görməliyik ki, azad edilmiş torpaqlara qayıdacaq vətəndaşlar üçün ən gözəl şərait yaradılsın”.

Xəbərdə diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycanın dövlət başçısı Füzuliyyə Beynəlxalq Hava Limanının tikintisinin sürətlə getdiyini və yaxın gələcəkdə Zəngilan rayonunda yeni hava limanının tikintisinə start veriləcəyini, üçüncü hava limanının isə Laçın rayonu ərazisində inşa ediləcəyini bildirib.

Müharibə başa çatandan dərhal sonra bütün bu işlərə start verildiyini vurğulayan Prezident İlham Əliyev deyib: “Çox böyük həcmli bir işdir. Çünki

mən demişəm, bir daha demək istəyirəm, azad edilmiş torpaqların ərazisi 4 Lüksemburqa bərabərdir. Yəni, hesab edirəm ki, bu, təsəvvür üçün, kifayət qədər aydın mənzərədir. Dörd Lüksemburq boyda ərazini biz sıfırdan tikməliyik, qurmalıyıq. Çünki mənfur düşmənlər torpaqlarda hər şeyi, bütün binaları dağıdıb. İndi bunu bütün xarici qonaqlar da görürlər. Öz gözləri ilə erməni vəhşiliyini görürlər. Bu, misli görün-

məmiş vəhşilikdir. Dünya tarixində bir çox müharibələr olub. Ancaq bu qədər qəddarlıq, bu qədər düşmənçilik, mənəcə, dünya müharibə tarixində olmayıb. Hətta İkinci Dünya müharibəsi ilə müqayisə etsək, o vaxt belə vəhşiliyə yol verilmirdi, dini abidələr dağıdılmırdı. Bütün bunları biz yaxşı bilirik. Erməni faşizmi bütün ölkələrdə olmuş faşizmlərin ən eybəcəridir, ən qəddar faşizmdir”.

Bu gün YAP İdarə Heyətinin iclasında Hüseynbala Mirələmovun məsələsinə baxılacaq

Yeni Azərbaycan Partiyasının Veteranlar Şurasının üzvü, partiyanın Xətai rayon təşkilatının sədri Hüseynbala Mirələmovun ötən gün sosial şəbəkələrdə yayılmış videogörüntülərdə yol verdiyi qeyri-etik hərəkət cəmiyyətdə ciddi müzakirələrə səbəb olmuşdur.

Qeyd edək ki, Hüseynbala Mirələmovun bu hərəkətləri təmsil olunduğu siyasi partiya nümayəndələri tərəfindən də şiddətlə qınanıldı. Lakin YAP tərəfindən sabiq Milli Məclis deputatının bu əxlaqa zidd hərəkətinə münasibətdə hansı konkret qərar qəbul ediləcək, bu məsələ ilə bağlı Yeni Azərbaycan Partiyasının rəsmi mövqeyi nədən ibarət olacaqdır? Cəmiyyəti maraqlandıran mövzu ilə bağlı YAP-ın Mətbuat Xidmətinin rəhbəri Hüseyn Paşayev APA-nın müxbirinin sualına cavab olaraq bildirmişdir ki, məsələ partiyanın İdarə Heyətinin aprelin 23-də keçiriləcək iclasının gündəliyinə daxil edilmişdir.

“Məlum videogörüntüdə Hüseynbala Mirələmovun etikətdən uzaq hərəkətləri Yeni Azərbaycan Partiyasının hər bir üzvü tərəfindən təəssüf hissi ilə qarşılanmış və şiddətlə qınanılmışdır. Gün ərzində əksər kütləvi informasiya vasitələrində Yeni Azərbaycan Partiyasının ayrı-ayrı nümayəndələrinin məsələ ilə bağlı kəskin mövqeyi dərc olunmuşdur. Hüseynbala Mirələmovun mənəvi-əxlaqi dəyərlərdən uzaq olan bu davranışına qiymət İdarə Heyətinin sabah baş tutacaq iclasında verəcək”, - deyir H. Paşayev bildirib.

Aprelin 22-də Yeni Azərbaycan Partiyasının Gənclər Birliyi “Türkdilli dövlətlər və Azərbaycan arasında münasibətlər Vətən müharibəsindən sonra” mövzusunda görüş keçirib.

Milli Məclisin deputatı Ramil Həsən görüşdə iştirak edib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, tədbirdə giriş sözü ilə çıxış edən YAP Gənclər Birliyinin sədri Bəxtiyar İslamov türkdilli ölkələr arasında münasibətlərin əhəmiyyətindən danışdı. Qonağı görüş iştirakçılarına təqdim edən Bəxtiyar İslamov bildirdi ki, Ramil Həsən uzun müddət YAP Gənclər Birliyinin sədri olub, həmçinin Türkdilli Dövlətlər Əməkdaşlıq Şurasının (Türk Şurası) baş katibi vəzifəsində çalışıb.

Görüşdə çıxış edən Milli Məclisin deputatı Ramil Həsən əvvəlcə YAP Gənclər Birliyinin yeni heyətinə uğurlar arzulayıb. Ramil Həsən bildirdi ki, 2009-cu ildə Naxçıvan şəhərində Türk Şurasının yaradılması tarixi hadisədir. Ötən dövr ərzində Türk Şurasının səmərəli fəaliyyət göstərdiyini diqqətə çatdıran millət vəkili bu dövr ərzində mədəni, humanitar, iqtisadi və siyasi əlaqələrin genişləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atıldığını qeyd edib: “Azərbaycan bütün türkdilli dövlətlərlə geniş münasibətlərə malikdir və türkdilli ölkələr arasında əlaqələrin güclənməsində maraqlıdır. Son Zirvə görüşündə də Prezident İlham Əliyev ölkələrimiz arasında əlaqələrin əhəmiyyətini xüsusi ilə vurğuladı”.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanla Türkiyə arasında münasibətlər daha sıxdır. Bütün sahələr üzrə dərin əməkdaşlıq əlaqələri üzərində qurulan bu münasibətlər Ulu Öndər Heydər Əliyevin bəyan etdiyi “bir millət, iki dövlət” fəlsəfəsinə

YAP Gənclər Birliyi görüş keçirib

uyğun olaraq davamlı inkişaf edir. Biz sarsılmaz qardaşlığımızı 44 günlük Vətən müharibəsində bütün dünyaya nümayiş etdirdik. Hər iki ölkə heç bir tərəddüd etmədən bir-birini dəstəkləyir və bundan sonra da belə olacaq. Öz torpaqlarının işğalçı qüvvələrdən azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlərdə Türkiyə daim Azərbaycanın

yanında oldu. Vətən müharibəsi başlayarkən Türk Şurası da bəyanat verərək Azərbaycana dəstəyini ifadə edib. Biz bunu yüksək dəyərləndiririk.

Ramil Həsən qeyd edib ki, mart ayında keçirilən Türkdilli Dövlətlər Əməkdaşlıq Şurasının qeyri-formal Zirvə görüşündə müzakirə olunan məsələlər də ölkə-

lərimiz və xalqlarımız arasında əlaqələrin daha da güclənməsinə xidmət edir. Bu, türkdilli dövlətlər arasında mövcud olan sıx əlaqələrin və əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsi niyyətinin növbəti təzahürüdür. Təsədüfi deyil ki, Türk Şurasına üzv dövlətlərin başçıları Azərbaycan Respublikasının ərazilərinin hərbi işğaldan azad edilməsini təqdir edib və münasibətinə sona yetməsinə alqışlayıblar.

Millət vəkili Zəngəzur dəhlizinin açılmasının da tarixi əhəmiyyətindən bəhs edib: “Azərbaycanın tarixi ərazisi olan Zəngəzurdan keçərək Azərbaycanın əsas

gətirib çıxaracaq. Bu dəhlizin tək-cə iqtisadi yox, siyasi, mədəni və mənəvi baxımdan da önəmi böyükdür. Bu amil türkdilli dövlətlərin birliyini daha da gücləndirəcək. Türk Şurasına üzv ölkələr Azərbaycan işğaldan azad olunmuş ərazilərinin bərpası, yenidən qurulması və reintegrasiyası istiqamətindəki səylərində Azərbaycan hökuməti və xalqı ilə həmrəy olduqlarını da ifadə edirlər”.

Ramil Həsən söyləyib ki, türkdilli dövlətlərin qarşılıqlı səmərəli fəaliyyəti Türk Şurasının beynəlxalq müstəvidə də mövqelərini gücləndirir. Bu baxımdan, gələcəkdə türkdilli ölkələrin birliyi daha

hissəsini Naxçıvan Muxtar Respublikası və daha sonra Türkiyə ilə birləşdirəcək yeni dəhliz regionu nəqliyyat sektorunda olduqca böyük imkanlar yaradacaq. Zəngəzur dəhlizindən istifadə Türkdilli Dövlətlər Əməkdaşlıq Şurasına üzv dövlətlər arasında iqtisadi əlaqələrin daha da artmasına

da güclənəcək və Türk Şurası beynəlxalq münasibətlər sistemində mühüm rol oynayacaq.

Tədbirdə daha sonra millət vəkili gənclərin suallarına cavablandırıldı. Görüş diskussiya şəraitində davam edib.

Ceyhun Rasimoğlu

Azərbaycanda təhsil sahəsində aparılan islahatlar davamlıdır

Dövlət başçısının Sərəncamı ilə Hacıqabul şəhərində yeni ümumtəhsil məktəbi binasının tikintisi üçün 1,5 milyon (bir milyon beş yüz min) manat ayrılıb

Milli intibahı təmin edən ən başlıca vasitə olan təhsil cəmiyyət qarşısında dayanan bir çox əsaslı problemlərin həllində vacib rola malikdir. Dünyada gedən qloballaşma və inteqrasiya prosesləri ölkəmiz üçün yüksək elmi potensiala malik mütəxəssislərin hazırlanmasını tələb edir. İlham Əliyev Prezidentlik fəaliyyətinin ilk illərində "Neft kapitalını insan kapitalına çevirməliyik!" devizi altında təbii resurslara əsaslanan iqtisadiyyatdan biliklər iqtisadiyyatına keçidi ölkənin strateji hədəfi olaraq elan etdi.

Bu illər ərzində təhsilin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, onun infrastrukturunun müasir tələblər səviyyəsində təşkil və təhsilin prioritetlərinin dünya elminin inkişaf tendensiyaları istiqamətində qurulmasında əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə edilib. Təhsil müəssisələrinin müasir informasiya və elmi-metodik təminatı, təhsil infrastrukturunun yenilənməsi məqsədi ilə dövlət proqramları qəbul edilib və layihələr həyata keçirilib. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı, yoxsulluğun azaldılması və məşğulluğunun artırılması ilə bağlı qəbul olunan dövlət proqramlarında da məktəb tikintisinə xüsusi önəm verilib. Eləcə də Bakı və Abşeronun sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul olunan dövlət proqramlarında mövcud məktəblərin əsaslı təmirinə də yer ayrılıb.

Yeni təhsil müəssisələrinin tikintisi, mövcud məktəblər üçün əlavə korpusların inşası, onların əsaslı təmiri, müasir avadanlıqlarla, laboratoriyalarla təminatı, istilik sisteminin bərpası nəticəsində, ümumilikdə, ölkə üzrə 1 milyondan çox şagirdin təlim şəraiti yaxşılaşdırılıb. Təhsil ocaqlarında informatika, laboratoriya otaqları, idman və akt zalları, hərbi otaqlar fəaliyyət göstərir, internet sistemi və müasir tədris avadanlıqları ilə təchiz olunub. Azərbaycan Respublikası

Prezidentinin diqqət və qayğısı nəticəsində, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü, Onun rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə ümumi təhsil müəssisələrinin infrastrukturunun müasirləşdirilməsi istiqamətində əhəmiyyətli işlər görüldü. Son on yeddi ildə 3200-dən çox məktəb binası tikilib və ya əsaslı təmir edilib.

Bu günlərdə dövlət başçısı "Hacıqabul şəhərində yeni ümumtəhsil məktəbi binasının tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Hacıqabul şəhərində 432 şagird yerlik yeni ümumtəhsil məktəbi binasının tikintisi üçün Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinə ilkin olaraq 1,5 milyon (bir milyon beş yüz min) manat ayrılıb. Səndə o da qeyd olunub ki, Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məktəb binasının tikintisinin başa çatdırılması üçün zəruri olan maliyyə vəsaitini Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsi layihəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə nəzərdə tutsun.

Bu gün Azərbaycanda təhsil sistemi inkişaf etdirilərək ən qabaqcıl dünya standartlarına cavab verə biləcək bir səviyyəyə çatdırılıb. Təsədüfi deyildir ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarının birində bildirmişdir ki, hər bir inkişaf etmiş dövlətin qurulması üçün tələb olunan zəruri amillərdən biri də həmin ölkədə təhsil səviyyəsinin yüksək olmasıdır. Məhz bu məqsədlərə nail olmaq üçün də dövlət başçısının həyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasət nəticəsində ölkəmizin iqtisadiyyatı inkişaf edib və digər sahələrlə yanaşı təhsil sahəsinin də inkişafı üçün möhkəm təməl yaradılıb.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Çavuşoğlu: Bakı ilə İrəvanın layihələrini dəstəkləyirik

Azərbaycan və Ermənistan nəqliyyat və enerji dəhlizi layihələri üzərində işləyir, Türkiyə isə bunu dəstəkləyir. SİA xəbər verir ki, bunu Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu deyib. O bildirib ki, Qafqaz regionunda 30 illik işğaldan sonra Azərbaycanın öz torpaqlarını geri alması ilə sabitlik, rifah və sülh üçün imkanlar yaranıb. Nazir, həmçinin Türkdillli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının daha nüfuzlu regional təşkilatla çevrildiyini vurğulayıb.

Pakistanla Azərbaycan arasında müxtəlif sahələrdə əlaqələrin genişləndirilməsi məsələləri müzakirə olunub

Azərbaycanın Pakistandakı səfiri Əli Əlizadə bu ölkə Senatının sədri Məhəmməd Sadiq Sancranı ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Pakistanın Azərbaycan üçün dost və qardaş ölkə olduğunu qeyd edən səfir Əli Əlizadə xalqlarımız və dövlət başçılarımız arasında mövcud olan sıx münasibətlərin, davamlı görüşlərin ölkələrimiz arasında əlaqələrin yüksək səviyyədə inkişafına şərait yaratdığını bildirib. Azərbaycan ilə Pakistan arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin möhkəmlənməsində parlamentlərin önəmli rolunu qeyd edən səfir Vətən müharibəsində Pakistan Senatının sərgilədiyi prinsiplərin mövqeyə, Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünü qınayan qətnamələrin qəbuluna, davamlı dəstəyə görə Senatın sədrinə və üzvlərinə təşəkkürünü çatdırıb.

Məhəmməd Sadiq Sancranı Azərbaycan Milli Məclisinin sədrinə salamlarını göndərmiş və onu Pakistana dəvət edib. Senatın sədri Azərbaycanın Pakistan üçün qardaş ölkə olduğunu, Pakistanın Azərbaycanla siyasi, iqtisadi və parlamentlərarası əlaqələrinin artmasına marağ göstərdiyini diqqətə çatdırıb. Azərbaycanın ikinci Qarabağ müharibəsində qazandığı haqlı Qələbəsi münasibətilə xalqımızı və dövlətimizi təbrik edən Məhəmməd Sadiq Sancranı Pakistan Senatının ölkəmizə dəstəyinin davam edəcəyinə, parlamentlərarası əlaqələrin və qarşılıqlı səfərlərin daha da artırılacağına, iki ölkə arasında iqtisadi-ticarət əlaqələrin inkişafında parlamentlərin qarşılıqlı səylərini əsirgəməyəcəyinə əminliyini bildirib.

Bəhreyn qəzeti: Azərbaycan Ermənistanı müharibədən sonra törətdiyi dağıntılara görə məhkəməyə verəcək

Azerbaijan to sue Armenia for post-war destructions

TDT Marana

President of the Republic of Azerbaijan İlham Əliyev said that they are to sue Armenia for causing deliberate post-war destructions in the occupied territories, which he said, "is beyond worst expectations."

Əliyev said that Azerbaijan is demanding destruction done by Armenia to sue Armenia.

Addressing the "New Vision for South Caucasus: Post-Conflict Development and Cooperation" international conference held at ADA University, he said the destruction in Azerbaijan's hands occurred after the war stopped and they left Karabakh.

He also said that the first pilot project of smart-lights and city planning already started.

"We, Karabakh will generate a lot of jobs in the non-energy sector of our economy, also transportation. These cities, those huge hundred million dollars investments in mining, in the process with works from one of the airports had building this defence lines. We clearly understand that they were doing to keep these lands under occupation, a transportation and logistical hub taking into account its location and proximity to the neighbours."

AFP News

The vast melting of Greenland's ice sheet caused by unusually high temperatures in 2012 had a lasting impact on its ability to absorb and store future meltwater, new research showed yesterday.

Authors of the research said it was evidence of how one-off or rare weather events could have a lasting impact on Earth's frozen spaces and a knock-on effect on global sea levels.

In summer 2012, much of the Arctic sweltered in a rare heatwave that saw blue lakes glimmering across Greenland's previously frozen ice sheet.

Using advanced modelling techniques, a team of researchers in the US reanalysed radar data collected by flights from NASA's Operation Ice Bridge between 2003-2017 to interpret melting near the surface of the ice sheet.

Ice sheet regions that haven't undergone extreme melting can store meltwater throughout their upper 50 metres or so, preventing it from flowing into the ocean.

But the team found that the melting in 2012 had refrozen into a layer of slush ice, creating slippery conditions that can speed up its movement and send chunks into the ocean.

In some parts of the Greenland Ice Sheet, the team found that the melt layer had reduced its energy capacity to just five metres.

"When you have these extreme, one-off melt years, it's not just adding more to Greenland's contribution to sea-level rise in that year," said lead study author Riley Culberg, from Stanford University.

"It's also creating these persistent structural changes in the ice sheet itself."

Paşinyan cəza yağdırır: Polis Mehrinin merini İrəvana aparıb!

Hüquq-mühafizə orqanları Mehri meri Mxitar Zakaryanı polis bölməsinə aparıblar. SİA xəbər verir ki, bu barədə Zakaryanın vəkili Qayane Papoyan öz Facebook səhifəsində yazıb. Vəkil qeyd edib ki, Mehri merinin hansı polis bölməsinə aparıldığı barədə dəqiq məlumat yoxdur.

"İndi hara aparıldığı barədə dəqiq məlumatımız yoxdur. Əvvəlcə onu Mehri polis bölməsinə, daha sonra Kafana apardıqlarını dedilər. İndi də polislə birlikdə bir neçə avtobusun müşayiəti ilə İrəvana aparıldığı barədə məlumatlar yayılır", deyə vəkili Papoyan bildirib. Xatırladaq ki, Ermənistanın hökumət başçısı çərşənbə günü Sünik bölgəsinin bir neçə icması ziyarət etmək qərarına gəlib. Sakinlər isə tələsik onun qarşısını kəsiblər. Ardınca, "Nikol vətən xainidir", "Nikol, get!", deyə şuarlar səsləndirilib və təhlükəsizlik qüvvələri ilə baş nazirin ələyhdarları arasında dava olub. Baş nazir orada uzun müddət qala bilməyib və oradan uzaqlaşmış, ayrılıb, ziyarət etməkdən də imtina etmək məcburiyyətində qalıb. Paşinyan təhlükəsizlik qüvvələrinin rəhbərlərinə Mehridəki etirazçıların təşkilatçıları cəzalandırmağı tapşırıb.

İnam Hacıyev

Xirosima və Naqasakiyə atom bombası ataraq 100 minlərlə insanı külə döndərən bir dövlət olan ABŞ, Türkiyənin öz suveren ərazisində baş verənləri “genosid”, yaxud “soyqırımı” adlandırmağı planlaşdırır - bu fakt isə sözün bitən yeridir!

Son günlər ABŞ və dünya mətbuatında Co Bayden administrasiyasının qondarma erməni soyqırımını tanıması ətrafında çoxsaylı yazılar, münasibətlər dərc olunmaqdadır. Hətta vəziyyətin daha da inkişaf edərək, Baydenin ABŞ prezidenti olaraq “genosid” sözünü işlədəcəyi ilə bağlı ilk dövlət başçısı olması barədə yayılan fikirlər də bu cür qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, qərar verilib və bu qərarın mümkünlüyü an məsələsinə çevrilib. Bu məlumatı artıq dünyanın aparıcı media orqanları olan “Associated Press”, CNN, “New York Times”, “The Wall Street Journal”, “The Guardian”, “Euronews” və digərləri öz mənbələrinə istinadən yaymaqdadırlar. Bundan əlavə, saxta soyqırımın tanınmasına bir hazırlıq kimi 21 aprel tarixində ermənipərəst konqresmenlər Adam Şiff, Gus Bilirakis, Frank Pallone, David G. Valadao və Ceki Speyerin təşəbbüsü ilə 100-ə yaxın digər konqresmen Co Baydenə məktub göndərərək onu qondarma genosidi tanımağa çağırıblar. Söz yox ki, onlar əllərindəki əsas Co Baydenin 2020-ci ilin 24 aprel bəyanatına istinad edərək tutublar və bir il əvvəl verdiyi vədindən geri dönməməyə səsəlayıblar. SİTAT: “Cənab Prezident, siz özünü keçən ilin 24 aprel bəyanatınızda dediyiniz kimi, “ABŞ hökumətinin erməni soyqırımına dair utandırıcı susqunluğu həddindən çox uzanıb və sona çatmalıdır. Biz sizi öz öhdəliklərinizi yerinə yetirməyə dəvət edirik...”

Baydenin ermənipərəstliyi, o cümlədən Corc Sorosla uzun illərə söykənən işbirliyi də həmin qənaətləri kifayət qədər ehtiva etməkdədir

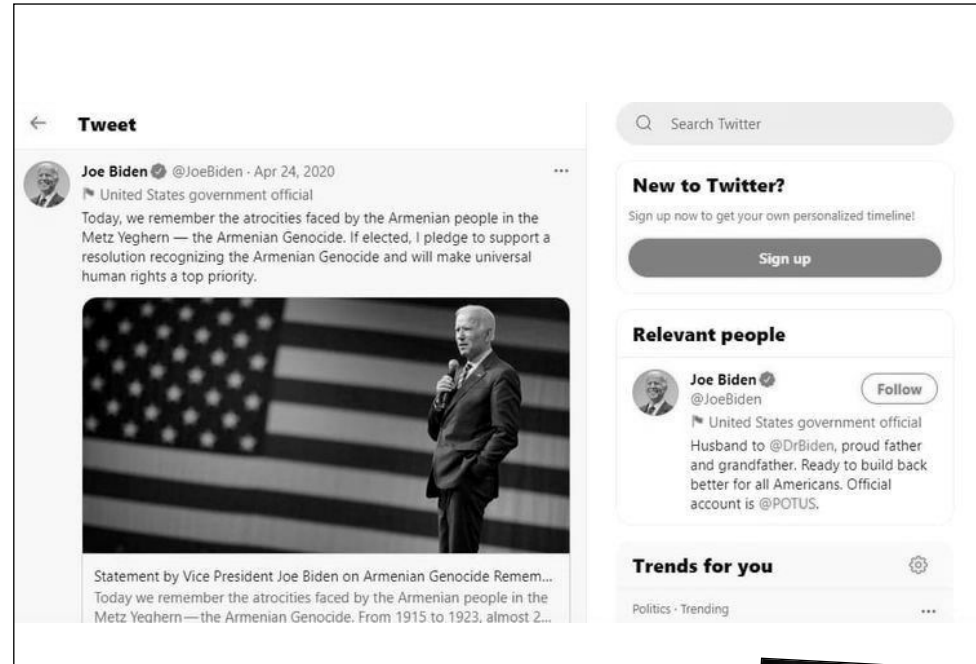
Beləliklə, əslində ABŞ-ın dövlət idarəçiliyinin Co Baydenlə yekunlaşmadığı, həqiqətdə isə Amerika iqtidarının Corc Sorosla bölüşdürülməsi amili də daha çox görünməyə başlayır. Bunun isə danılmaz səbəbləri və faktları var. Yəni bu, gözənilən idi. Belə ki, hələ hakimiyyətə gəlmədən öncə administrasiyanın rəsmiləri qondarma soyqırımın tanınmasına dair fikirlər səsləndirirdi. Baydenin ermənipərəstliyi, o cümlədən Corc Sorosla uzun illərə söykənən işbirliyi də həmin qənaətləri kifayət qədər ehtiva etməkdədir.

Yeni Co Bayden daimi olaraq ermənilərlə sıx əlaqədə olub və vaxtı ilə ermənilərin təzyiqi ilə Azərbaycanın əleyhinə yönəlmiş 907-ci düzəlişin qəbul olunması təşəbbüskarı olub. Bundan əlavə, Bayden 2020-ci ildə Twitterdə paylaşdığı bəyanatında qeyd etmişdi: “... Prezident seçildiyim halda, mən erməni soyqırımını tanıyan qətnamənin qəbul edilməsini dəstəkləməyə söz verirəm...”

Vitse-prezident Kamala Harris isə öz növbəsində 2018-ci ildə paylaşdığı tvittində rəsmi olaraq saxta erməni soyqırımını həştəqinə goşulmuşdu. Bundan əlavə Kamala Harris 2018-ci ildə ABŞ Konqresi tərəfindən “erməni soyqırımına” dair qəbul olunmuş 136 sayılı qətnamənin həmsponsoru və həmdəstəkçisi olmuşdu.

Rəsmi olaraq, ABŞ-ın xarici siyasətinə məsul şəxs olan sorosçu Entoni Blinken də digərlərindən geriyə qalmır. Belə ki, Konqresdə namizədliyinə dair dinləmələr zamanı o, Bayden tərəfindən qondarma erməni soyqırımının tanınacağına dair əminlik yaratmağa çalışmışdı.

Baydenin “genosid” ifadəsinə cavab kimi hansı addımlar atıla bilər?

ABŞ-ın Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə dövlət katibinin köməkçisi vəzifəsini icra edən Filip Riker Türkiyəni Azərbaycana silah və döyüşçü göndərməkdə ittiham edirdi

Hələ Balkan ölkələrindəki siyasətinə görə “AXMAQ” adlandırılan və Corc Sorosun layihəsi olan, ABŞ-ın Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə dövlət katibinin köməkçisi vəzifəsini icra edən Filip Rikeri demirik. Bu şəxs Qarabağda davam edən 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı mütəmadi olaraq (!) Türkiyəni Azərbaycana silah və döyüşçü göndərməkdə ittiham edirdi.

Bundan əlavə, aprelin 15-də ABŞ Senatının Xarici Əlaqələr Komitəsi, vaxtilə Obama administrasiyasında qondarma erməni genosidinin tanınması üçün səy göstərmiş Samanta Puerin ABŞ-ın İnkişaf Agentliyinin (USAID) rəhbəri vəzifəsinə namizədliyini təsdiq etmişdi. Ən maraqlısı isə odur ki, komitə onun namizədliyini yekdilliklə - 22 səsə dəstəkləyib. Əslində, bu da təəccüblü deyil, belə ki, komitə sədri senator Bob Menendezdir - aşkar ermənipərəst və Soros uşağı!

Qeyd edək ki, senator Menendez 2019-cu ildə ABŞ Senatının qondarma Erməni genosidinin tanınmasına dair 150 sayılı qətnaməsinin təşəbbüskarıdır. (Yeri gəlmişkən Tramp administrasiyası həmin qətnamənin qəbul edilməsini qəti şəkildə pisləmişdir). Daim qondarma “dq”i dəstəkləmiş, həmçinin Azadlığa dəstək aktın 907-düzəlişinə də səs verənlərin birincisi məhz Menendezdir.

özü öz siyasətini aparmalı olacaq.

Burada isə, tarixə bir ekskursiya etməyə də ehtiyac var. Belə ki, 1944-cü ildə soyqırım terminini ilk dəfə gündəmə gətirən Rafael Lemkinin özündən 20-ci əsrin əvvəlində Türkiyədə baş verən hadisələrlə bağlı soruşanda o belə cavab vermişdi. SİTAT: “Təsəvvür edin bir fermer bir sürü toyuq saxlayır. Sonra o, bir gündə onları öldürür və bu da onun öz işidir və kənardan müdaxilə etmək artıq onun işinə qarışmaqdır.”

“Soyqırımı cinayətinin qarşısının alınması və cəzalandırılması haqqında Konvensiya” 1948-ci ildə qəbul olunub, Türkiyənin suveren ərazisində baş verən hadisələr isə bundan 30 il öncə cərəyan edib

O, eyni zamanda, respublikaçıların, yeni Tramp administrasiyasının Azərbaycana 120 milyon ABŞ dolları məbləğində hərbi yardım ayrılmasını maksimum əngəlləmişdi. Vətən müharibəsi başlayandan sonra Senat tərəfindən Türkiyə və Azərbaycana təhlükəsizlik sahəsində yardımını məhdudlaşdıran 754 və 755 sayılı qətnamələrin qəbul olunmasına nail olmuşdu və sonuncu dəfə 6 mart 2021 -ci ildə Baydenə müraciət edərək bildirmişdi: “Mən ümid edirəm ki, prezident verdiyi sözə əməl edərək erməni soyqırımını tanıyacaqdır”.

Türkiyənin xarici diplomatiyanın rəhbəri cənab Çavuşoğlu artıq bu ehtimalla bağlı bəyanat verərək “genosid” ifadəsi səsləndirildiyi halda ABŞ və Türkiyə arasında münasibətlərin pislənəcəyini bəyan edib

Bu səfər ermənilərin saxta arzusularının reallaşmasına dəlalət edən əsas faktor isə ilk dəfədir ki, ABŞ hakimiyyətinin iki əsas qanadının, yeni həm administrasiyanın həm də Qanunverici orqanının mövqelərinin üst-üstə düşməsidir. Türkiyənin xarici diplomatiyanın rəhbəri cənab Çavuşoğlu artıq bu ehtimalla bağlı bəyanat verərək “genosid” ifadəsi səsləndirildiyi halda ABŞ və Türkiyə arasında münasibətlərin pislənəcəyi bəyan edib.

Şübhəsiz ki, bu addım dünya miqyasında son dərəcə ciddi nəticələrə gətirib çıxaracaqdır. Yəni bir dövləti hər hansı bir cinayətdə əsassız ittiham etdikdə, bu iki dövlət arasında hər hansı bir mütəfiqlikdən söhbət belə gedə bilməz. Və əgər əvvəllər Türkiyə ABŞ-ın Yaxın Şərqdə ABŞ-ın faktiki yeganə mütəfiqi idisə, bundan sonra Türkiyə artıq

Digər tərəfdən, Corc Mason Universitetinin professoru siyasətşünas İrvin Erikson ümumiyyətlə hesab edir ki, ölkələrin öz ərazilərində təhlükəsizliklərinin təmin edilməsi üçün istənilən addım atmaq hüquqları vardır. Bundan əlavə, xatırlatmaq olar ki, “Soyqırımı cinayətinin qarşısının alınması və cəzalandırılması haqqında Konvensiya” 1948-ci ildə qəbul olunub, Türkiyənin suveren ərazisində baş verən hadisələr isə bundan 30 il öncə cərəyan edib. 1969-cu ildə qəbul olunan “Beynəlxalq müqavilələrin hüquqi qüvvəsi haqqında Vyana konvensiyasının” müddəalarına görə, istənilən Konvensiya yalnız həmin konvensiyaya rəsmi qoşulan ölkələrə şamil edilir (“Pacta sunt servanda”).

İkincisi isə heç bir konvensiyanın geriyyə qüvvəsi yoxdur (Lex retro non agit). Yəni 1948-ci ildə qəbul edilmiş konvensiya ilə müəyyən edilmiş terminin 1915-ci ildə baş verən hadisələrin şamil edilməsinin özü 1969-cu ildə qəbul edilmiş digər beynəlxalq konvensiyanın müddəalarını pozur. O ki qaldı həqiqətdə əsrin əvvəlində Türkiyə baş verən hadisələrə, bununla bağlı Türkiyə tərəfi son dərəcə humanist və xoşniyyətli addım ataraq ikitərəfli komissiyanın yaradılmasını təklif kimi irəli sürmüşdü, lakin erməni tərəfi bu təklifi rədd etmişdi. Deməli, bütün bu genosid avantürasının başqa məqsədləri var və bu məqsədləri öyrənməkdən ötrü istənilən belə addımda yaranan sualı özümüzə verək: “Soyqırımın” tanınmasından kim və nə qazanır?

Ermənilərin bu halda qazanacağı məsələlər aşağıdakılardır:

- Ermənilər ümid edirlər ki, “soyqırımın” rəsmi tanınması əvvəl-axır kompensasiya məsələsinə gətirib çıxaracaq və onlar Türkiyədən külli miqdarda kompensasiya tələb edəcəklər.

Şəmsəddin Xanbabayev: “Ulu Öndərin ən böyük xidməti İlham Əliyev kimi bir şəxsiyyəti yetişdirməsidir”

Azərbaycanın görkəmli ictimai-siyasi və dövlət xadimi Şəmsəddin Xanbabayev ulu öndər Heydər Əliyevin xeyir-duası ilə 1976-2000-ci illərdə Naxçıvan MR kommunal təsərrüfatı nazirinin müavini, Ordubad Rayon İcraiyyə Komitəsinin sədri, Ordubad Rayon Partiya Komitəsinin birinci katibi, Naxçıvan Şəhər Partiya Komitəsinin birinci katibi, Naxçıvan MR baş nazirinin birinci müavini və nəhayət, Naxçıvan Muxtar Respublikasının baş naziri vəzifələrində çalışmışdır. 1991-1993-cü illərdə isə ümummilli lider Heydər Əliyevin Naxçıvanda fəaliyyətini yaxından izləmiş, ulu öndərin birbaşa şəxsən özünün tapşırıqları əsasında işləyən insanlardan biri olmuşdur. Bu səbəbdən Ulu Öndərin anadan olmasının 98-ci ildönümü ərəfəsində Şəmsəddin müəllimlə görüşərək, onun tariximiz üçün xüsusi əhəmiyyəti olan xatirələrini bizimlə bölüşməsinə xahiş etmək qərarına gəldik. Beləliklə, müsahibimiz Yeni Azərbaycan Partiyası Xaçmaz rayon təşkilatının sədri, “Şöhrət” ordenli, “Şərəf” ordenli, “1-ci dərəcəli əmək” ordenli Şəmsəddin Xanbabayevdir.

- Şəmsəddin müəllim, bilir ki, Sizin Ulu Öndərlə bağlı xatirələriniz o qədər çox, o qədər rəngarəngdir ki, onları bizim verə biləcəyimiz suallarla əhatə etmək qeyri-mümkündür. Odur ki, söhbəti Sizin seçdiyiniz istiqamətdə aparsaq daha yaxşı olar. Buyurun, Sizi dinləyirik.

- Mən həmişə demişəm və bu gün də deyirəm, Heydər Əliyev haqqında danışarkən nəyisə azaltmaq və ya nəyisə artırmaq günahdır. Allah mənə qismət elədi, o uzaq illərdə Heydər Əliyev mənə öz yanına gətirdi. Buna görə də mən özümü dünyanın ən xoşbəxt adamı hesab edirəm. Ulu Öndərlə ilk dəfə üz-üzə görüşdüyüm gün isə mənə yaddaşıma həyatımın ən gözəl, ən şərəfli günü kimi əbədi həkk olunub. Heydər Əliyev kimi dahi şəxsiyyətlə şəxsən tanış olmaq, onu yaxından görmək və dinləmək milyonlarla insanın arzusu olub. Lakin bu milyonların arasından mən deyirdim ki, yalnız Allahın qismətinə yazdığı insanlara bu arzuya qovuşmaq nəsis olub. Xoşbəxtəm ki, bu seçilmişlərdən biri də mən olmuşam. Ulu Öndər Heydər Əliyevlə mənə ilk dəfə yaxından görüşüm 1976-cı ildə baş verib. O zaman Heydər Əliyev Azərbaycan Kommunist Partiyasının Birinci katibi vəzifəsində iş-

ləyirdi. Başqa sözlə desək, respublikaya rəhbərlik edirdi. İyul ayının 25-də Ulu Öndər mənə və daha bir neçə nəfər yoldaşı qəbul etdi və hərəmizi bir rayona Rayon İcraiyyə Komitəsinin sədri vəzifəsinə təyin etdi. Mən də Ordubad rayonuna bu vəzifəyə təyin edildim. Bu təyinatla bağlı Heydər Əliyev hamımıza öz tövsiyələrini bildirdi, müəyyən tapşırıqlar verdi. O cümlədən Ulu Öndər mənə də xüsusi bir tapşırıq verdi. İndiki kimi xatırlayıram, Heydər Əliyev mənə belə dedi: “Şəmsəddin, bil-mirəm sən bilirsen ya yox, Ordubad öz meyvələri ilə tanınan rayondur. Buna görə də orada meyvəçiliyi inkişaf etdirmək lazımdır. Ordubadda müəyyən məşhur meyvə növləri olub ki, indi onlar itiblər, yox olmaq üzrədirlər. Onları bərpa edə biləcək insanlar isə bu barədə düşünmür-

ti kifayət qədər başa düşür və qiymətləndirirdim. Buna görə də işimdə çox böyük dönüşlər yaratdım.

- Ulu öndərin 1969-1982-ci illərdə Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövr də respublikanın intibah dövrü sayılır. Bu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Təsəvvür edin ki, Heydər Əliyevin sovet dönməində Azərbaycana rəhbərlik etdiyi 14 il ərzində respublikamız hər il İttifaq səviyyəsində ali mükafatlardan biri sayılan SSRİ-nin keçici Qırmızı bayrağına layiq görülürdü. Allahın qismətilə 1977-ci ildən bu bayrağın təqdim olunma mərasimlərində iştirak etmək şərəfi mənə də nəsis olub.

Heydər Əliyev Naxçıvanda çox işləyirdi. Bütün gecəni, hətta səhər saat üçə,

lər. Buna görə də mən sənə belə bir göstəriş verirəm. Ordubada gedən kimi, orada bir hektar torpaq sahəsi ayır və həmin sahədə itirilmiş və itmək üzrə olan meyvə növlərinin bərpasını təmin elə. Meyvəçilik çox mühüm sahədir və onu dirçəltmək, inkişaf etdirmək lazımdır.” Sonra Ulu Öndər mənə daha bir neçə tapşırıqlarını verdi və mənə yaxşı yol arzuladı.

İşlədiyimiz dövrlərdə Heydər Əliyevi tez-tez partiya fəallarının iclaslarında, plenumlarda görmək və dinləmək imkanımız olurdu. Ulu öndərin çıxışlarına qulaq asıb ondan doymaq qeyri-mümkün idi. Xüsusilə Heydər Əliyevin plenumlarda etdiyi yekun nitqlərinə hamı çox böyük diqqətlə qulaq asardı. Çünki Ulu Öndər hər bir katibin, hər bir nazirin səhvlərini birbaşa həmin şəxsin üzünə deyən bir rəhbər idi. 1980-ci ilin yanvar ayının 12-də Heydər Əliyev mənə Ordubad Rayon Partiya Komitəsinin I katibi vəzifəsinə təyin etdi. Deyim ki, bu rayon miqyasında ən yüksək səlahiyyətlərə malik olan və eyni zamanda da ən çox məsuliyyət tələb edən bir vəzifə idi. Mən də bu məsuliyyə-

dördə qədər çalışırdı. Ondan sonra çıxıb bir qədər açıq havada gəzərdik. Belə gəzintilər zamanı Ulu Öndər çox maraqlı söhbətlər edərdi. Bir gün yenə də növbəti gəzintilərdən birində mənə dedi: “Şəmsəddin, 70-ci ilə qədər Moskvadan yüksək vəzifəli şəxslər Azərbaycana gəlmək istəmirdilər. Çünki Azərbaycan çox pis bir vəziyyətdə idi. Amma 70-ci ildən sonra həmin vəzifəli şəxslər özləri artıq Baş katibin yanına gedir və xahiş edirdilər ki, onları ya keçici bayraq təqdim etməyə, ya da hansısa başqa bir tədbirdə iştirak etməyə Azərbaycana göndərsinlər.” Heydər Əliyev Azərbaycanı bu qədər yüksəyə qaldırılmışdı. İnsanların rifah səviyyəsini qaldırılmışdı. İnsanlar özələrinə ev tikməyə başlamışdılar. Halbuki 1970-illə qədər buna imkan yox idi. Məhz Heydər Əliyevin Azərbaycan Kommunist Partiyasının Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi işlədiyi dövrdə respublikada məktəblər tikildi, yollar salındı, xəstəxanalar inşa olundu, unikal sənaye müəssisələri yaradıldı, kənd təsərrüfatı, o cümlədən tütünçülük, üzümçülük və pambıqçılıq görünməmiş

Şəmsəddin Xanbabayev: “Ulu Öndərin ən böyük xidməti İlham Əliyev kimi bir şəxsiyyəti yetişdirməsidir”

inkişaf səviyyəsinə çatdı. Biz bütün bunların canlı şahidi olmuşuq. Bütün bu xidmətlərinə görə də Heydər Əliyev iki dəfə SSRİ-nin əməkde fərqlənməyə görə verilən ən ali fəxri adına, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdür.

1982-ci ilin payızında Heydər Əliyevi Moskvaya dəvət etdilər. Ulu Öndərin parlaq zəkasına artıq ümumittifaq səviyyəsində ehtiyac var idi. Noyabr ayının axırlarında Heydər Əliyev Sov.İKP MK Siyasi Bürosunun üzvü seçildi və SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini vəzifəsinə təyin edildi. Bilirsiniz, Heydər Əliyev çox savadlı, çox işgüzar, çox möhkəm və çox tələbkər bir şəxsiyyət idi. Lakin eyni zamanda da Ulu Öndər son dərəcə qəlbi təmiz, ürəyi saf və zərif bir insan idi. Heydər Əliyevin işgüzarlıq qabiliyyətindən ikinci bir kimsədə ola bilməzdi. Əgər rəsmi subordinasiya baxımından Heydər Əliyevin tutduğu vəzifə SSRİ hökumətində dördüncü post sayılırdısa, həqiqətdə Ulu Öndər bu hökumətin birinci şəxsi idi. O cümlədən xarici ölkələrin hökumət başçıları da məhz Heydər Əliyevi sovet hökumətinin birinci şəxsi kimi qəbul edirdilər. Çünki Ulu Öndər çox bacarıqlı, çox işgüzar insan idi. Heydər Əliyev çox böyük siyasətçi idi və özünü də bütün dünyaya məhz bu cür tanıtmışdı. Bunu hamı bilirdi və buna görə də bir çoxları, o cümlədən Qorbaçov kimi insanlar Ulu Öndərə qarşı paxıllıq hissi keçirirdilər. Heydər Əliyevin təkəcə SSRİ-də deyil, həmçinin İttifaq hüduqlarından kənarda qazandığı hörmətə, malik olduğu nüfuzla görə onu qışqanırdılar. Bunu biz hamımız görürdük və bilirdik. Təbii ki, bütün bunlar ilk növbədə ermənilərin və onlara havadarlıq edən qüvvələrin son dərəcə böyük qışqançılığına və paxıllığına səbəb olurdu.

- Şəmsəddin müəllim, bu erməni paxıllığının mütləq şəkildə hansısa təxribatlarda təzahür etməsi qaçınılmazdır. Belə hallardan xatirinizdə qalanları varmı?

- Əlbəttə var. 1984-1985-ci illərdə Sov.İKP MK-nın Baş katibi və SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin Sədri vəzifəsində Konstantin Çernenko idi. Heydər Əliyev isə Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini vəzifəsində çalışırdı. Həmin dövrdə mən də Naxçıvan Şəhər Partiya Komitəsinin birinci katibi idim. Tikinti materialları almaq üçün tez-tez İrəvana gedərdim. Orda bir küçə var, şəhərin mərkəzi küçəsidir - Komitas prospekti, həmin küçədə bir inşaat malları mağazası yerləşirdi Mən də bir çox materialları ordan alardım. Bir gün də həmin mağazaya gələndə diqqətimi Sov.İKP MK Siyasi Büro üzvlərinin yaxınlıqda sıra ilə asılmış şəkilləri cəlb etdi. Sovet dönməndə ciddi qaydalar var idi. Siyasi Büro üzvlərinin şəkilləri yalnız bir sıralamada sərgilənə bilərdi. Birinci Baş katibin şəkli gəlməli idi. Ondan sonra sırf soyadlarının baş hərfləri ilə əlifba sırasına uyğun ardıcılıq gözlənilməli idi. Yeni Ulu Öndərin soyadı rusca Aliyev yazıldığı üçün bu ardıcılıqda onun şəkli ikinci, yəni Çernenkonun şəklinə sonrakı gəlməli idi. Moskvada da, Bakıda da, Kiyevdə də, Daşkənddə də - bütün SSRİ ərazisində bu sıralama belə idi. Amma İrəvanda mənim gördüyüm tam

fərqli sıralama idi. Burada Ulu Öndərin şəklini ən sonda yerləşdirmişdilər. Mən ordan çıxıb başqa bir yere getdim. Həmin yerdə də eyni vəziyyət idi. Bundan sonra mən Naxçıvana qayıtdım və sabahı günü Moskvaya, Ulu Öndərə telefonla zəng etdim. Səhər saat on idi, Moskva vaxtı ilə doqquz. Dəstəyi köməkçisi götürdü və dedi ki, axşam saat 6-da zəng vurum. Axşam təkrar zəng vurdum. Ulu Öndər doğma Vətəndən gələn zəngə çox sevinmişdi. Məni xeyli sorğu-sual etdi, Naxçıvanda vəziyyətlə, işlərimizlə maraqlandı. Sonra mən şəkil məsələsini danışdım. Ulu Öndər bu haqda mənə birçə sual belə olsun vermədi. Yeganə bunu dedi ki, sən niyə belə tez-tez gedirsən ora? Mən də cavab verdim ki, tikinti materialları almağa gedirəm. Sonra mənimlə sağollaşdı. Bir də növbəti dəfə, təxminən bir həftə sonra İrəvana yolum düşəndə mən gördüm ki, şəkillərin sıralamasını düzəldiblər. Artıq Ulu Öndər bu məsələni kimə tapşırırmışdı, İrəvana kim getmişdi bundan mənim xəbərim olmadı.

İkinci hadisə isə artıq Qorbaçovun hakimiyyəti dövründə baş vermişdi. Sovet İttifaqı Kommunist Partiyasının Mərkəzi Komitəsinin belə bir qərarı var idi ki, iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı və yaxud iki dəfə Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adını alan şəxslərə onların öz doğma vətənlərində abidə ucaldılırdı. Bu abidə postament üzərində qoyulmuş büstdən ibarət olurdu. Heydər Əliyev də az öncə qeyd etdiyim kimi, iki dəfə - 1979 və 1983-cü illərdə Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdü. Naxçıvan Şəhər Partiya Komitəsinin birinci katibi vəzifəsində işlədiyim dövrdə, 1986-cı ilin iyun ayında Ulu Öndərin büstünü qoymaq mənə qismət oldu. 1989-cu ilin noyabr ayının axırlarında isə haqqında danışdığım hadisə baş verdi. Mənə xəbər verdilər ki, Roşin

Vladimir İvanoviç adlı bir şəxs, yanında da 3 nəfər Moskvadan gəlirlər və Vilayət Partiya Komitəsindədirlər. Gedib onlarla görüşdüm və gətirdim öz iş otağıma. Maraqlandım ki, nə əcəb gəlmisiniz? Roşin çantadan bir məktub çıxarıb masanın üzvlərinə qoydu. Həmin məktub 38 nəfər tərəfindən imzalanmışdı və ünvanlanmışdı Qorbaçova. Məktubu imzalayanlar da guya Naxçıvan camaatı idi. Yazmışdılar ki, Heydər Əliyevin büstü düzgün qoyulmayıb. Yeni Ulu Öndərin büstü həmin məkanda qoyulmuş Siyasi Büronun digər üzvlərinin büstlərindən həm postamenti, həm də özü bir qədər hündürdür. Mən məktubu oxudum və cavab verdim ki, məktubda yazılanlar düz deyil və ümumiyyətlə, bu məktubu azərbaycanlılar yazmaz. Sonra məlum oldu ki, həqiqətən də, bu məktub növbəti erməni provokasiyası idi. Belə ki, məktubu hazırlayanlar onu çatdırmışdılar Aqanbekyana. Aqanbekyan həmin dövrdə Qorbaçovun iqtisadi məsələlər üzrə müşaviri idi və bu imkanından istifadə edib, məktubu birbaşa vermişdi Qorbaçova. Qorbaçov da məktubun üstünə dərkənar qoymuşdu ki, yerində araşdırılsın və məruzə edilsin. Əlbəttə ki, bu, ermənilərin və Qorbaçovun Heydər Əliyevə qarşı etdikləri çoxsaylı provokasiyalardan biri idi. Məktubun altındakı imzalara gəlincə isə, məsələ belə olmuşdu. O vaxtlar Naxçıvanda Hərtun Mkrtiçyan adlı bir erməni vardı. Naxçıvanda anadan olmuşdu, Bakıda dərc olunan erməni dilində “Kommunist” qəzetinin Naxçıvan üzrə xüsusi müxbiri idi. Ermənistandan azərbaycanlılar Naxçıvana köçüb gələn zaman, biz də, şəxsən mən özüm də erməniləri yola saldıq Ermənistan. Hərtun da onların arasında idi. Moskvaya gedən məktubdakı 38 nəfərin imzasını da həmin bu Hərtun Mkrtiçyan saxtalaşdırmışdı. Məsələ bundadır ki, bu Hərtun həmin in-

sanları yaxşı tanıyırdı. Amma görünür onun hafizəsi artıq korlanmışdı. Çünki biz imzaları araşdırmağa başlayanda məlum oldu ki, bu 38 nəfərdən 8-i hələ 20 il əvvəl dünyalarını dəyişiblər. Qalan 30 imzadan əksəriyyəti ümumiyyətlə adları keçən şəxslərin həqiqi imzalarına uyğun deyildi. Hərtunun oxşada bildiyi az bir qisim imzaların sahibləri də qəti şəkildə bildirdilər ki, biz ölüme gedərik, amma Heydər Əliyevin büstünün oradan götürülməsinə yol vermərik.

- Yəqin ki, Ulu Öndərin Naxçıvana rəhbərlik etdiyi illər sizin xatirələrinizdə xüsusi yer tutur...

- 1992-ci ildə mən heç gözləmədim ki, Ulu Öndər məni Naxçıvana baş nazir vəzifəsinə təyin edər. Çünki həmin vaxt Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədrinin özünün 4 müavini var idi, Nazirlər Kabinetində də 4 nəfər müavin var idi, bundan başqa müəyyən tanıdığı insanlar da var idi. Amma Ulu Öndər bu vəzifəyə məni uyğun gördü. Həmin ərəfədə əvvəlcə məni qəbul etdi və tam səmimi şəraitdə keçən bu qəbul təxminən 45 dəqiqə çəkdi. Bir neçə gün sonra Heydər Əliyev məni sərəncamla Naxçıvan Muxtar Respublikasının baş naziri vəzifəsinə təyin etdi və Ali Məclisin binasında, 4-cü mərtəbədə yerləşən böyük iclas zalında bütün nazirləri, komitə sədrilərini, rayon rəhbərlərini yığaraq məni hamıya təqdim etdi. Bir gün də köməkçisi, hörmətli Vasif müəllim, hansı ki, indi Naxçıvanın Ali Məclisinin sədridir, mənə dedi ki, səni çağıracaq yanına. Ulu Öndərin qarşısında danışmaq çox çətin bir məsələ idi. Amma mən nəşə deməliydim və durdum, öz münəddarlığımı bildirdim, dedim ki, mən Sizə vicdanla, namusla, qeyrətlə xidmət edəcəyəm, mən sizə sadıq olacağam. Dedim ki, hər şeyin ölçü vahidi var, bircə sədaqətin, səmimiyyətin ölçü vahidi yoxdur. Onda Ulu Öndər iki barmağını masaya vurdu və dedi ki, Şəmsəddin onun da ölçü vahidi var. Sonra üç-beş saniyə fasilə verdi və yenidən iki barmağını masaya vurdu və bir də dedi: “Şəmsəddin, onun da ölçü vahidi var. Onun ölçü vahidi zəmandır, vaxtdır. Vaxt-zaman göstərir ki, kim-kimə nə qədər səmimiyyət, vaxt-zaman göstərir ki, kim-kimə sadıqdır!”

Bir neçə aydan sonra ermənilər Naxçıvanın bütün kommunikasiyalarının kəsdi. İşıq, qaz, dəmiryolu əlaqəsi tamamilə kəsildi. Anklav şəraitində olan və yanacaq, ərzaq məhsullarının çox hissəsini Bakıdan alan Naxçıvan son dərəcə çətin vəziyyətdə qalmışdı. Ermənistan ərazisindən keçən dəmir yolu işləmədiyi üçün həmin məhsulların Naxçıvana gətirilməsi qeyri-mümkün idi. Bakı ilə əlaqə yalnız hava yolu vasitəsilə saxlanılırdı. Naxçıvandan Bakıya “Yak” təyyarəsilə 28 nəfər insan daşına bilirdi. Və belə bir ağır zamanda yenə də Heydər Əliyevin şəxsi nüfuzu, onun bütün dünyada olan hörməti Naxçıvanı böyük bəlalardan qurtardı. Ulu Öndərin qardaş Türkiyəyə və İrana etdiyi səfərlərdən bəzilərində onu müşayiət etdiyim üçün mən Heydər Əliyevə göstərilən ən səmimi hörmət və dərin ehtiramın canlı şahidi olmuşam.

Ardı Səh. 10

Şəmsəddin Xanbabayev: “Ulu Öndərin ən böyük xidməti İlham Əliyev kimi bir şəxsiyyəti yetişdirməsidir”

Əvvəli Səh. 9

- Şəmsəddin müəllim, elə yaxşı olardı ki, bu səfərlər zamanı baş vermiş yaddaqlan təfərrüatlar barədə də bir qədər danışsınız.

- Məmnuniyyətlə Sizə şəxsən şahidi olduğum üç epizod barədə danışaram. 1992-ci il mart ayında Türkiyə Respublikasının o vaxtkı Baş naziri Süleyman Dəmirəl Heydər Əliyevi qardaş ölkəyə dəvət etdi. Cənab Dəmirəl Ulu Öndərin arxasınca öz təyarrəsini göndərmişdi. Həmin görüşdə Naxçıvanla bağlı bir çox məsələlər müzakirə olunmuşdu. Tale elə gətirdi ki, Ulu Öndər Türkiyəyə bir neçə ay sonra baş tutmuş növbəti səfərində məni də özü ilə apardı. Həmin səfərin marşrutu belə idi ki, biz əvvəlcə avtomobillə Ərzurum şəhərinə getdik. Ordan da artıq təyyarə ilə Ankaraya yola düşdük. Ərzurumun valisi Heydər Əliyevin gəlişi şərəfinə böyük bir ziyafət verdi. Sonra biz dediyim kimi, təyyarə ilə Ankaraya yollandıq. Ankarada bizi hava limanında Baş bakanlığın nümayəndə heyəti qarşıladı və biz Süleyman bəyin iqamətgahına yollandıq. Baş bakanlığa çatdıqda Süleyman Dəmirəl özü çıxaraq Ulu Öndəri iqamətgahın həyətinə qarşıladı. Qalxdıq yuxarı. Otaqda bir divan və iki kreslo var idi. Divanın bir başında Süleyman Dəmirəl, bir başında isə Heydər Əliyev əyləşdilər. Əyləşən kimi Süleyman bəy öz əlini Ulu Öndərin əlinin üzərinə qoydu və bir neçə saat davam edən görüşün sonuna qədər əlini çəkmədi. Bu, əlbəttə ki, Heydər Əliyevə qarşı olan sonsuz hörmətin, rəğbətin və sevginin göstəricisi idi. Süleyman Dəmirəl Ulu Öndər haqqında belə demişdi: “Heydər Əliyev kimi şəxsiyyətlər dünyaya üç yüz ildə bir dəfə gəlir.”

Bir müddət sonra biz İzmirde keçirilən iqtisadi konqresdə iştirak etmək üçün oraya yollandıq. İzmirde Ulu Öndər Turqut Özalla görüşdü. Həmin gün biz Azərbaycan dənəyinə gəldik Yolda avtomobillə zəng gəldi və dedilər ki, Turqut Əzal Heydər Əliyevlə görüşmək istəyir. Əlbəttə ki, avtomobil geri döndü və biz qaldığımız “Şeraton” oteline qayıtdıq. Onu da deyim ki, həmin oteldə olan və “kral dairəsi” adlanan üç ən yaxşı nömrənin biri Turqut Əzal üçün, digəri Süleyman Dəmirəl üçün və üçüncüsü də Heydər Əliyev üçün ayrılmışdı. Turqut Əzal Ulu Öndəri aşağıda qarşıladı və onlar səmimi görüşdükdən sonra təklikdə söhbət etmək üçün yuxarı qalxdılar. Bir məqamı da xüsusi qeyd etmək istəyirəm. Konqres keçən zaldə Türkiyənin dövlət və hökumət rəhbərləri üçün birinci sırada yer ayrılmışdı. Heydər Əliyev də məhz həmin yerə dəvət olundu. Sırada birinci Turqut Əzal, sonra onun xanımı, daha sonra Heydər Əliyev və sonda Süleyman Dəmirəl əyləşdilər. Azərbaycanın gələn və tərkibində yüksək vəzifəli dövlət xadimləri olan nümayəndə heyəti isə har-

dasa 12-ci sırada yer almışdı. Həmin konqresdə ətraflı çıxış edən Ulu Öndər təkəcə Naxçıvanın deyil, bütün Azərbaycanın dərdini danışıdı və bu çıxış bitdikdən sonra ilk olaraq Turqut Əzal ayağa qalxaraq Heydər Əliyevi ayaq üstə alqışladı.

Bir müddət sonra Ulu Öndər cənab Rəfsəncaninin dəvəti ilə İrana səfər etdi. Bu səfərin də Naxçıvan üçün böyük əhəmiyyəti oldu. İlk növbədə bu səfərin nəticəsində hələ sovet dönməndə Babək rayonu ərazisində, Araz çayı üzərində tikilmiş Su Elektrik Stansiyasının istehsal etdiyi elektrik enerjisi Naxçıvana yönəldildi. Heydər Əliyev İran ərazisi ilə Bakıya avtomobil yolunun açılmasına nail oldu. Şahtaxtıda ikinci körpü inşa olundu. Çox işlər görüldü... Amma mənim İran səfərini xatırlamaqda başqa məqsədim də var. İran Culfasında olarkən Ulu Öndər dedi ki, Xudafərin körpüsünü görmək istəyir. Mən zəng etdim, maşınımızı dəyişdilər və bir qədər sonra həmin maşınla biz gəlib çıxdıq İranın Ordubadla üz bəüz yerləşən bir Siyari və yaxud da Siyaqut adlanan kəndinə. Maşından düşəndə yaşlı kənd əhalisi Heydər Əliyevi tanıdılar. O dəqiqə qurbanlar kəsilməyə başladı. İranın azərbaycanlılar yaşayan bu kiçik kəndində Ulu Öndərin ayaqları altında 21 ədəd qoç qurban kəsildi. Bax, budur bütün dünya azərbaycanlılarının ümummilli lideri olmağın əsl göstəricisi. Sonra biz yenidən maşına əyləşib əvvəlcə Aqaraka yollandıq. Bu qəsəbə artıq Ermənistanın Meqri rayonunun qəsəbəsidir. Burda biz gördük ki, Aqarak ərazisindən iranlılar Ermənistanı böyük bir avtomobil körpüsü inşa ediblər. Nə qədər əngəl olmaq istəsəm də maşından düşdüm. Mən də çalışıram mümkün qədər onun qarşısında durum. Körpünü nəzərdən keçirəndə gördük ki, körpünün yanını ilə Ermənistanı 500 mm-lik qaz borusu da çəkilib. Əlbəttə ki, bütün bunlar Ulu Öndəri çox narahat edirdi. Burdan da çıxıb, bir

müddət sonra Xudafərinə çatdıq. Körpüdə 21-22 yaşlarında azərbaycanlı bir gənc əsgər avtomat silahla növbə çəkirdi. Nə qədər xahiş etsək də bizi körpüyə buraxmadı. Elə biz qayımaq barədə düşünürdük ki, birdən həmin gənc Ulu Öndərə müraciət edərək soruşdu: “Bağışlayın, Siz yoldaş Heydər Əliyev deyilsiniz?” “Bəli, bəs səni məni hardan tanıyırsan?” - deyə Ulu Öndər öz növbəsində sual verdi. Əsgərin də cavabı maraqlı oldu: “Mən Şəkiddənəm. Rayonda evimizdə divardan xalça asılıb. Həmin xalçanın da üstündən atam Sizin şəklinizi asıb. Sizi ordan tanıdım. Xahiş edirəm, məni bağışlayın. Buyurub keçin, baxın”.

Sonra qayıtdıq Naxçıvana. Bu səfərdən üç gün sonra, gecə saat birde Ulu Öndər mənə zəng etdi. Əvvəlcə soruşdu ki, işlər necədir? Dədim, hər şey qaydasındadır. Sonra heç gözləmədiyim halda mənə belə dedi: “Şəmsəddin, Aqaradakı fədakarlığına görə çox sağ ol. Bəlkə sən elə bilirsən mən başa düşmərdüm niyə orda maşından düşəndə gəlib qarşımda dururdun? Guya məni vurmaq istəsələr güllə sənə dəysin? Amma yadında saxla, əgər məni vurmaq istəsəydilər, çoxdan vurmuşdular. Ən azı səndən bir metr hündürəm. Nə isə, məşğul ol...” Bu da Ulu Öndərin maraqlı bir tərzidir. Telefon danışığını bitirəndən sonra sağ ol ifadəsi işlətməzdi. Deyərdi, məşğul ol.

Dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin Azərbaycan üçün etdiklərini nəinki olduğundan yüksək, hətta olduğu qədər, layiqincə qiymətləndirmək mümkün deyil. İlk olaraq Ulu Öndər Naxçıvana rəhbərlik etdiyi dövrdə Muxtar Respublikanın əhalisini aclıqdan və səfəltədən, Naxçıvanın özünü isə birbaşa erməni işğalından qurtardı. Artıq 1993-cü ildə xalqın təkiddi tələbi ilə Azərbaycanda yenidən hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra isə Heydər Əliyev ölkəni artıq başlamaq üzrə olan vətəndaş müharibəsindən qurtardı, xaosdan

çıxardı və birmənalı olaraq dövlətçiliyimizin başı üzərindən qaçınılmaz məhv olmaq təhlükəsini sovuşdurdu. Ulu Öndər müasir, müstəqil Azərbaycan dövlətini qurdu. Bütün bunlarla yanaşı Heydər Əliyevin Azərbaycan üçün gördüyü ən vacib, ən əhəmiyyətli iş ondan ibarət oldu ki, Ulu Öndər İlham Heydər oğlu Əliyev kimi bir şəxsiyyəti yetişdirdi. Bu gün cənab İlham Əliyevin Azərbaycan Prezidenti olması Azərbaycan xalqının səadətidir, xoşbəxtliyidir. Bunu gündən-günə abadlaşan, gözəlləşən və müasirləşən şəhərlərimiz, qəsəbə və kəndlərimiz sübut edir, insanlarımızın getdikcə yüksələn rifahı sübut edir, artan pensiyalar və azalan işsizlik sübut edir. Bunu müstəqil dövləti-

mizin gündən-günə artan iqtisadi gücü, hərbi qüdrəti, beynəlxalq nüfuzu sübut edir. Və nəhayət, ən əsası, bunu işğaldan azad edilmiş Vətən torpaqlarının hər qarışı sübut edir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev Azərbaycanın tarixində son üç əsrdə görünməmiş bir nailiyyətə imza atdı. Şanlı Azərbaycan Ordusu Müzəffər Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə düşməni torpaqlarımızdan qovdu və ölkəmizin ərazi bütövlüyünü təmin etdi. Bu tarixi Qələbə sadəcə Azərbaycanın deyil, bütün Türk dünyasının tarixinə ən şərəfli səhifələrdən biri kimi yazıldı. Prezident İlham Əliyev hər zaman olduğu kimi, bu tələyüklü məsələdə də öz sözünü tutdu və bununla həm Ulu Öndərin ruhunu şad etdi, həm də Azərbaycan xalqının qürurunu özünə qaytardı.

Azərbaycan xalqı xoşbəxtdir ki, ona Heydər Əliyev kimi müdrik siyasi xadim rəhbərlik edib. Bu sözlər dünyanın bir sıra dövlət başçılarından dilindən dəfələrlə səslənib. Bu, bir həqiqətdir. Məhz bu dahi insanın səyi nəticəsində Azərbaycan dönməz müstəqilliyinə qovuşdu, inkişaf və tərəqqi yoluna qədəm qoydu. Heydər Əliyev bütün həyatını doğma xalqına sərf edən, milli dövlətçiliyin əsasını qoyan dahi lider idi. Bu gün bütün dünya azərbaycanlıları öz ümummilli liderləri, ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 98-ci ildönümünü böyük ehtiramla ilə qeyd edirlər. Heydər Əliyev dühası Allahın Azərbaycan xalqına bəxş etdiyi ən böyük sərvətidir! Nə qədər ki, Azərbaycan dövləti var olacaq, Ulu Öndərin əziz xatirəsi Azərbaycan xalqının qəlbində daim yaşayacaq!

Ahmet Yıldız: AŞPA-dakı nümayəndə heyətlərimiz arasında sıx əməkdaşlıq mövcuddur

Qarabağ məsələsində Türkiyəyə qarşı çox hirsli liderlər. Dinlənilməli, çətinlikləri olan, problemlər yaradan qarşı tərəf - Ermənistanıdır. Ondən heç nə soruşmurlar, onlara heç nə demirlər. Lakin Azərbaycan və Türkiyə nümayəndə heyətləri bu münasibətə qarşı çıxırlar. Fəaliyyətimizi davam etdirir və onlara qarşı birlikdə mübarizə aparırıq. Türkiyənin terrora qarşı apardığı mübarizəni Avropa anlamır, anlamıq da istəmir.

Bu sözləri AZƏRTAC-a müsahibəsində Türkiyənin AŞPA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbəri Ahmet Yıldız söyləyib.

O deyib: “Türkiyə və Azərbaycanla bağlı sessiya çərçivəsindəki müzakirələrə mövzular saldıqlar, etiraz etdik. Amma bizi anlamırlar, anlamıq da istəmir. Etirazlarımıza diqqət etmirlər. Bəzən nəyi isə haqlı vurğulasalar da, daha çox adətən haqsız söyləyirlər. Türkiyə Avropa İttifaqına qəbul edilməsi istiqamətində daim monitoring altında. Ancaq bu monitoringlərin dayandırılması lazımdır. Ölkəmizdə insan haqlarına dair aparılan işlərlə bağlı daim məlumat veririk, lakin bunun bir faydası yoxdur. Burada bütün məsələlərə xarici siyasət prizmasından baxılır. Türkiyəni PKK ilə bağlı, indi isə daha çox Ermənistanla bağlı çək-çevirə salırlar, ancaq mübarizəmizi aparırıq. Bəzən bizi qabaqcadan, anlamadan günahlandırırlar”.

Türkiyəli diplomat qeyd edib ki, Avropa Şurasında Türkiyə ilə Azərbaycanın nümayəndə heyətləri arasında sıx əməkdaşlıq mövcuddur və bu əməkdaşlıq çərçivəsində birgə mübarizə bundan sonra da davam etdiriləcək.

2021-ci il aprelin 23-də Yeni Azərbaycan Partiyasının ən fəal yaradıcılarından biri olan, YAP Veteranlar Şurasının üzvü, filologiya elmləri doktoru, professor Əjdər İsmayılovun 83 yaşı tamam olur.

Mən onu YAP-ın yaradılmasından xeyli əvvəllərdən - Naxçıvan Dövlət Universitetində işlədiyini dövrlərdən tanıyırdım. 1990-91-ci illərdə həmin universitetdə çalışan çoxsaylı alimlər arasında əksəriyyəti elmlər namizədi və dosent idilər. Lakin sayca cəmi üç və ya dörd elmlər doktoru var idi ki, onlardan ikisi qəbul prosesindən və universitetin idarəçiliyindən kənar qalmış kimi görünür, sadəcə gəlib dərslərini deyib evlərinə gedirdilər. Onlardan biri əslən Nehrəm kəndindən olan iqtisad elmləri doktoru, professor Əli Əlirzayev idi. O, hazırda Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində kafedra müdürüdür. O hər gün şəxsi minik avtomobili olmadığına görə Nehrəm-Naxçıvan şəhəri marşrutu ilə avtobusda bəzən ayaq üstə 50 kilometrlik yolu işə gəlir, axşam işdən sonra isə həmin basabaslı avtobuslarla geri qayıdırdı. Bəzən sadəcə camaat, digər iş adamları professorun bu sadəliyinə qibtə ilə yanaşır, o vaxt belə insanların olduğuna təəccüb edirdilər...

Mən onun haqqında fikirlərimi və təəssuratlarımı gələcəkdə yazacağam.

Mənim yaxından tanıdığım, əxlaqına, şəxsiyyətinə böyük dəyər verdim, olduqca sadə həyat tərzi keçirən və şəxsi minik avtomobili olmayan, avtobus marşrutu ilə Şərur-Sədərək istiqamətində bəzən ayaq üstə gedib-gələn ikinci elmlər doktoru, professor isə Əjdər İsmayılov idi.

Əjdər İsmayılov 1988-ci ildə ermənilər Qarabağa yenidən ərazi iddiaları edəndən və Naxçıvanın müdafiəsi məsələsi aktualıq kəsb etməyə başlayandan, 1990-cı ildə Yanvar faciəsi baş verdikdən sonra universitetdə az-az görünməyə başladı. Mən hərdən onunla salamlaşanda "Əjdər müəllim, nədənsə universitetdə az-az görünürsünüz, səbəbi nədir? deyə soruşanda bir dəfə o mənə belə dedi: "Oğlum, Vətən əldən gedir. Torpaqlarımıza yağ düşməni göz tikib. Moskva da erməniləri dəstəkləyir. Azərbaycan rəhbərliyi, Naxçıvanın rəhbərliyi isə qorxusundan səsini çıxarmamağa cəsarət etmir. Bircə ümid yerimiz Heydər Əliyevdir. Baxaq görək onunla əlaqə qura biləcəyikmi?".

O zaman Heydər Əliyev hələ Moskvada idi, Azərbaycana gəlməmişdi. Mən onda hiss etdim ki, Əjdər müəllim heç kəsə açmadığı, izah etmək istəmədiyini gizli işlərlə məşğul olur. Öz-özümə fikirləşirdim ki, xalqın alimi, professoru belə olmalıdır, daha bəzi alimlər kimi dövr və zamandan asılı olmayaraq yem dalınca qaçmamalıdır.

Bir qədər keçəndən sonra, 1990-cı ilin iyunun 20-də Heydər Əliyev Moskvadan Bakıya, oradan isə Naxçıvan şəhərinə gəldi. Heydər Əliyevin gəlişi ilə sanki Naxçıvan Günəş doğdu, bloka-

dada olan Naxçıvan əhalisinə yeni ruh, inam gəldi. Azərbaycanın hər bir güşəsindən, Türkiyə, İran, Rusiya və başqa yerlərdən dəstə-dəstə insanlar, qabaqcıl elm, təhsil, mədəniyyət, siyasət adamları

YAP-ın fədakar qurucularından biri Əjdər Tağı oğlu İsmayılov-83

onun ziyarətinə gəlirdilər. Mən o zaman bilirdim ki, Əjdər İsmayılov da tez-tez Heydər Əliyevin görüşünə gedir, onunla Naxçıvan və Azərbaycanda, bütün dünyada gedən prosesləri müzakirə edir. Tezliklə, 1990-cı ilin sentyabrın 9-da Azərbaycan Ali Sovetinə və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinə seçkilər keçirildi və Heydər Əliyev hər ikisində qalib gələrək deputat seçildi. İndi artıq Naxçıvan şəhəri Azərbaycanda gedən ictimai-siyasi proseslərin və xalq hərəkatının mərkəzinə çevrilmişdi.

Əjdər İsmayılov bir dəfə mənə dedi: "Mən Heydər Əliyevin namizədliyini Azərbaycan prezidentliyinə təqdim etmək üçün yaradılmış təşəbbüs qrupunun üzvüyəm və Naxçıvan, Şərur və Sədərək camaatının imzasını toplayıram. Bəlkə bu işə mən səni də

qoşum". Mən tərəddüd etmədən bu işə qoşulmaq istədiyimi bildirdim. O, mənə özü ilə götürüb Şərur royonuna gətirdi. Biz orada gələcəkdə YAP üzvləri olacaq bir neçə insanlarla görüşdük və Əjdər İsmayılovun cibindən çıxardığı təşəbbüs siyahısının vərəq formasını birlikdə doldurduq. Çox qısa bir zamanda Əjdər İsmayılovun rəhbərliyi altında Şərur və

İsmayılov mənə dedi ki, Naxçıvan şəhərinin 1Nə-li Doğum evində YAP-ın ilk təşkilatını yaratmaq üçün yığınaq olacaq, gəl birlikdə ora gedək. Mən etiraz etmədim və biz doğum evinə getdik. Əksəriyyəti qadın həkimlər olan həmin xəstəxananın kollektivi Əjdər İsmayılovu və mənə çox isti qarşıladılar. Onlar sədri Heydər Əliyev olan bir partiya yekdilliklə qo-

sis konfransı keçirildi və həmin konfransda Ümummilli lider, YAP-ın sədri Heydər Əliyev öz çıxışında Şərur rayon təşkilatının yaradılmasında bir çox başqaları ilə bərbər Əjdər İsmayılovun da böyük əməyinin və müstəsna xidmətlərinin olduğunu qeyd etdi. Mən həmin konfransda iştirak etməmişəm və Əjdər İsmayılov, Yaşar Ələkbərov, Mehparə Abbasova, Abbas Nəcəfov, Cəfər Əliyev, Vüsal İsmayılov, Azər Hacıadə, Vəli Əliyev, Vasif İbrahimov, Rəfael Rəsulov, Oruc Mahmudov, Rəmzi Camalov, İsfəndiyar Nağıyev, Vahid Əhmədov, Sultan Xəlilov, Möhbəli Qurbanov, Əziz Şirəliyev, Allahverdi İsmayılov, Afəndil Babaşov, Səfər İbrahimov, Əhməd Xəlilov, Nizami Rzayev, Elnur Əhmədov, Mübariz Şirəliyev, Yaqub Abdullayev, Vaqif Əliyev, Vasif İbrahimov, Nürəddin Rəhimov, Sultan Orucov, Mübariz Pənahov, Nəriman İbrahimov, Hüseyn Cəfərov, Vidadi Əliyev və başqalarının fədakarlığı ilə necə möhtəşəm konfrans təşkil olunduğunun və YAP Şərur rayon təşkilatının yarandığının şahidi olmuşam.

Sonralar Azərbaycanda siyasi proseslər sürətlə inkişaf etdi. Heydər Əliyev 1993-cü ilin iyunun 9-da Naxçıvandan Bakıya gələrək əvvəlcə Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sədri, 1993-cü ilin oktyabrında isə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildi. YAP hakim partiya oldu. YAP-ın yaranmasında xidmətləri olan insanlar sürətlə müxtəlif vəzifələrə təyin olundular. Əjdər İsmayılov isə yenə də əvvəlki ampuasında qaldı. O vəzifə bölgüsündə iştirak edən bəzi daşürekli məmurların ürəyinin zi-rehli qapısından keçə bilmədi və onun sənədləri layiq olduğu vəzifələrdən birini tutmaq üçün partiya rəhbərliyi tərəfindən irəli sürülmədi. Necə deyərler, yenə də avtobus marşrutu ilə xalqın arasında olmaqla gedib-gəldi. Yenə də qələmini işə salıb erməni daşnaklarının yalançı tarixi saxtalaşdırmaq cəhdlərinə qarşı elm cəbhəsində gecə-gündüz çalışaraq millətə, dövlətə və dövlətçiliyimizə xidmət elədi, yüksək vəzifə tutmasa da peşman olmadı, əksinə yüksək vəzifə tutanların bəzilərindən daha faydalı bir işlə - elmi tədqiqatlar apararaq 1000 səhifəlik kitablar yazmaqla, "Turan" Elmi Araşdırmalar Mərkəzi İctimai Birliyini yaratmaqla millətə və dövlətə xidmət elədi.

Hazırda Əjdər İsmayılov qürurla, başını uca tutaraq xalq arasında gəzir. O həmişə deyir: "Təmiz adım, qorxmaz ömrüm mənim ən böyük var-dövlətim, tükənməz sərvətimdir".

Professor Əjdər İsmayılovu doğum günü münasibəti ilə təbrik edir, ona möhkəm can sağlığı, uzun ömür və bundan sonrakı həyatını daha mənalı yaşamağı arzu edirik.

Qafar ƏLİYEV,
Sabiq YAP Siyasi Şurasının
üzvü, siyasi elmlər üzrə
fəlsəfə doktoru

Nikol Paşinyan onsuz da gəc-
tez istefa verə-
cək və sadəcə bu, za-
man məsələsidir. Hadi-
sələrin gedişi də təsdiq
edir ki, erməni baş na-
zirinin hansısa çıxış
yolu qalmayıb. Paşin-
yanın Sünik bölgəsinə
son səfəri zamanı sa-
kinlərin aqressiv reak-
siyaları və vətəndaşla-
rın onun yolunu kəsə-
rək, səfərinə mane ol-
ması, ünvanına təhqira-
miz ifadələr, eləcə də
istefa tələbi səsləndir-
məsi də göstərir ki, hər
bir halda, erməni baş
nazir, sadəcə bunu et-
mək, istefa vermək
məcburiyyətindədir.

Doğrudur, erməni cəmiyyəti səhv, yaxud düz olmasından asılı olmayaraq, baş nazirin istefasını böhranlı vəziyyətdən çıxış yolu kimi görür. Elə bir fikir formalaşmış ki, sanki Paşinyan istefa verdiyi anda Ermənistanın bütün problemlərdən azad olacaq. Maraqlıdır, görəsən bu, yəni baş nazirin istefası erməni problemlərinin həlli deməkdirmi?

Çox yox, bircə il öncə, məsələ, keçən yayda belə ağılaşmaz görünən hadisələr hal-hazırda Ermənistanı cərəyan edir və erməni cəmiyyəti də bunun əyani şahididir. Sünik bölgəsinə baş nazirin son səfəri niyyəti bir növ, onun özünü göstərmək, ən azından baş nazir kimi imitasiya etməsi üçün son şans sayıla bilər. Bu son şans eyni zamanda baş nazirin öz postunda son akkordları da hesab olunur. Sözügedən ərazidə cərəyan edən hadisələr, sakinlərin, erməni vətəndaşların etirazları, aqressiyaları və istefa tələbləri ilə yanaşı, baş nazirin ünvanına təhqiramiz ifadələr səsləndirməsi sübut etdi ki, Nikol Paşinyanın karyerası "ölüm" halında olmasa da, ən azından "koma" vəziyyətindədir.

Diqqəti çəkən ən vacib məqam ondan ibarətdir ki, Paşinyanın səfəri gizli şəkildə hazırlanırdı və KİV-lər də bu barədə məlumatlı idilər, amma buna baxmayaraq, həmin yerlərdə "qonaqpərvərlikdən kənar hərəkətlər" müşahidə edildi ki, bunu təşkil etmək asan deyildi. Yəni, həm baş nazirin səfəri, həm də insanların bu səfərdən qaynaqlanan qəzəbi öz-özünə, təbii şəkildə baş verdi, hansısa qüvvənin, hansısa qurumun təşkilatçılığı ilə yox. Deməli, baş nazirin, onun istefasını istəyən, ona etiraz edən erməni xalqı yox, müxalifət qüvvələridir, fikri yanlışdır və görünən odur ki, erməni cəmiyyəti Nikol Paşinyandan imtina edir.

Nikol Paşinyan yalnız cənub-

Erməni cəmiyyətinin son akkordları və "koma" vəziyyəti

da belə qarşılandı, deyənlər də yanılırlar. Xatırlayırsınızsa, ölən əgər atası da oğlunun məzarına baş nazirin yaxınlaşmasına imkan verməmişdi və bu hadisə başqa bir istiqamətdə baş vermişdi. Etiraz aksiyalarında da yalnız Syunik sakinləri, yəni, Serj Sarkisyanın, yaxud Robert Koçaryanın əlaltıları, tərəfdarları deyil, həm də öz həyat mövqeləri olan sırayı vətəndaşlar iştirak edib.

Gün keçdikcə Nikolun istefa edəcəyi tarix yaxınlaşır. Ən azından bunu özü də bildirmişdi və 28 mart tarixində söz də vermişdi. "İstefaya getmək üçün deyil, erkən parlament seçkiləri keçirmək üçün aprel ayında istefa verəcəyəm və bu müddət ərzində mən baş nazir vəzifəsini icra etməyə davam edəcəyəm", demişdi Nikol Paşinyan. Amma, indi dərk etməlidir ki, artıq qala bilməz. Ən azından azca da olsa ləyaqətə sahib bir insan, Sünikdəki səs-küydən, təhqir və istefa tələbindən sonra ölkəyə rəhbərlik etmək üçün mənəvi haqqını itirdiyini başa düşməlidir. Məhz başa düşür, yaxud Nikol başa

düşmək istəmir deyə dünya arenasında Ermənistanı məhəl qoyulmur və normal, sivil ölkə kimi də baxılır bu ölkəyə.

İndi ondan narazı olanları "ciddi şəkildə cəzalandırmağa" çalışan Nikol yalnız ona qarşı olan ikrah hissini daha da artırır. Məsələn, Sünikdə baş verən hadisələrdən, baş nazirin təhqir olunmasından və qovulmasından sonra nəinki özü, hətta arvadı Anna Akopyan da işə qarışıb və təhlükəsizlik xidməti əməkdaşlarını belə hədəfə alıb. Onlar işdən qovulmaqla hədələnilir. Mehri meri də polis tərəfindən tutulub İrəvana aparılıb və etirazçılara mane olmamaqda günahlandırılır. Amma, bütün bunlar nə Nikol Paşinyanı, nə də onun baş nazir postunu xilas edə bilməz, əksinə, mövqeyini daha da laxladır, necə ki, bunun şahidiyik.

Nikol hakimiyyətdən gedəcək, amma Ermənistan üçün ciddi təhlükələr bununla bitən deyil. Çünki, erməni cəmiyyətində çürük, xəstə ideologiyalar var və belə bir anormaliqlərin fonunda bir hakimiyyət nümayəndəsi, bir dövlət

hakimiyyəti komandasının gedişi ilə təhlükələrin sovuşacağı heç də real görünür. Əgər erməni cəmiyyəti mövcud reallıqları anlaya, başa düşsə və düzgün qiymətləndirə bilmirsə, həmin cəmiyyətin xilas sual altında qalır.

Hələ də Dağlıq Qarabağı yenedən ələ keçirmək barədə fikirlər ortaya atılırsa, revanşizm deyilən axmaq ideyalar erməni cəmiyyətində dövrüyyə buraxılırsa, bu, ümumilikdə Ermənistan üçün gələcək fəlakətlərdən xəbər verir. İndi ermənilər gec də olsa başa düşməlidirlər ki, illər, onilliklər, hətta əsrlər boyunca öz uydurmalarına, "Böyük Ermənistan" xülyalarına, başqalarının torpaqlarına göz dikdiklərinə görə gözləri ovulub və sonuncu dəfə də 44 günlük müharibədə həmin o dikilən göz demək olar ki, kor edilib. Anlamalıdırlar ki, belə xülyalardan Koçaryanın, Sarkisyanın təmsalında bir çox avantüristlər daim istifadə ediblər və bunun da açısını erməni xalqı çəkməli olub. Hazırda da Ermənistanı mövcud vəziyyətdən öz məqsədləri üçün istifadə edən qüvvələr var və biri hakimiyyətə

gəlmək, digəri də mövqə tutmaq üçün ermənilər sadəcə olaraq alət edilir.

Ötən əsrin sonlarından etibarən bölgədə mühtəlif global layihələr reallaşdırılıb və hər birindən də Ermənistan məhrum olub. Əslində, məhrum olub yox, həmin o qeyd olunan qüvvələr, avantüristlər erməniləri, Ermənistan dövlətini məhrub edib desək daha doğru səsələnər. İndi səfalet içərisində, aclıq şəraitində erməni ailəsinin yaşamasının səbəbi, məhz elə işğalçılıq siyasətinə, hansısa avantüristlərin hiyləgər siyasətinə qulluq etməsi sayəsində Ermənistanın marginallaşması, dalana dirənməsidir.

İndi erməni cəmiyyəti baş nazir Paşinyanın vədlərinin puç olduğunu fərqindədir. Çünki onun vədlərinin arxasında heç nə dayanmayıb. Bu ölkə vətəndaşlarına firavan həyat, normal yaşayış və edən baş nazir, hansı iqtisadi gücə, potensiala və ən azından perspektivlərə arxalana bilər? Bu işğalçı ölkədə bunların heç biri yoxdur axı. Deyildiyi kimi, bu ölkə işğalçı ölkədir, yalnız işğalçılıq siyasəti yürüdü və görünən odur ki, bundan sonra da işğalçılıq siyasəti yürütmək planlaşdırılır və bu da Ermənistanın bu zamana qədər aldığı zərbələrin bir də alacağından xəbər verir.

Bir sözlə, yanlış işğalçılıq siyasəti sayəsində qarşılaşdıqları acınacaqlı vəziyyət, bu siyasətin davamında onları yenə də izləməli olacaq.

Bir sözlə, istər Ermənistan müxalifəti olsun, istərsə də əvvəlki hakimiyyət, yaxud, hazırkı hakimiyyət tərəfdarları olsun, kim nə deyir desin, ümumi günah və problem məhz erməni cəmiyyətinin özündədir. Əgər bu boyda rüsvayçı məğlubiyətdən, itkilərdən, rəzalətdən sonra erməni cəmiyyəti yanlış yolda olduğunu fərqində deyilsə, bu yoldan çəkinmək barədə düşünürsə, deməli, şanssız və "koma" vəziyyətində təkə Nikol Paşinyan deyil, həm də erməni cəmiyyətinin özüdür. Ola bilsin elə Sünik etirazlarının təmsalında narazılıq aksiyaları da erməni cəmiyyətinin özünü göstərmək, sübut etmək yolunda son akkordlarıdır və erməni cəmiyyəti də hazırda ölüm halında olmasa belə, eyni ilə baş nazirləri kimi, ən azından "koma" vəziyyətindədir.

İnam Hacıyev

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

23 aprel

İbrahimoviç Çalhanoglunu ayaq üstündə alqışladı

"M ilan"ın futbolçusu Hakan Çalhanoglu öz oyunu ilə növbəti dəfə diqqət çəkib. Goal.com-un yaydığı xəbərdə deyilir ki, 27 yaşlı yarımmüdafiəçi ötən gün A seriyasının 32-ci turunda "Sassuolo" ilə matçda (1:2) fərqlənməyi bacarıb. Çalhanoglunun görüş ərzində baxımlı oyunu komandanın zədəli futbolçusu Zlatan İbrahimoviçin də diqqətindən yayınmayıb. Qarşılaşmanı kənardan izləyən Zlatan türkiyəli oyunçunun qolundan sonra ayağa qalxaraq, onu alqışlayıb və təbrik edib. Qeyd edək ki, Çalhanoglu bu mövsüm bütün turnirlərdə 37 matçda 8 qol vurub və 11 qolun ötürməsinə verib.

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

İngiltərə "tiktok"u
məhkəməyə verib

Dünyada 689 milyon aktiv istifadəçinin olduğu bildirilən "tiktok" sosial media tətbiqi, İngiltərədə 13 yaşınadək uşaqların məlumatlarını icazəsiz yaydığı üçün məhkəməyə verilib. SİA-nın xarici mətbuata istinadən verdiyi məlumata görə, 13 yaşınadək 3,5 milyon uşağın tətbiqetmədən qanuna zidd olmasına baxmayaraq, fəal şəkildə istifadə etdiyi bildirilib.

Qeyd edək ki, "tiktok" tətbiqi 2019-cu ildə ABŞ-da oxşar ittihamlarla məhkəməyə verilib və şirkət 5.7 milyon dollar cərimə olunub. Ərizə artıq İngiltərədə eyni cinayətə görə mühakimə olunacaq. Şirkətə ağır bir cərimə kəsilməsi gözlənilir.

Arzu Elsevərqızı

Ağır qəza: 1 ölü, 5 yaralı

Füzuli rayonunun Üçbulaq kəndi ərazisində yol-nəqliyyat hadisəsi baş verib. Daxili İşlər Nazirliyindən SİA-ya verilən xəbərə görə, aprelin 21-də saat 7 radələrində Füzuli rayonunun Üçbulaq kəndi ərazisində Abşeron rayonu sakini C.Tanrıquliyev idarə etdiyi "Mitsubishi-Pikap L200" markalı avtomobili aşırıb. Nəticədə sürücü hadisə yerində ölmüş, xəsarət almış 5 sərnişini xəstəxanaya yerləşdirilib. Füzuli RPŞ tərəfindən araşdırma aparılır.

Həyatımızda 2020-ci ildən bəri rast gəlinən Covid-19 hadisələri əsasən, yetkinlərdə daha çox görülüb. Lakson aylarda virusun mutasiya edildiyi, daha sürətli yayıldığı və uşaqlara təsir etdiyi məlum olub. Bu nöqtədə uşaqların qidalanmasına böyük diqqət yetirilməlidir. Türkiyəli qidalanma mütəxəssisi Gonca Güzel Ünal, uşaqların qidalanması ilə əlaqədar danışıb.

Onun sözlərinə görə, su istehlakı ilə yanaşı düzgün qidalanma da vacibdir: "Sinusları açmaq üçün bol su içməlidir. Burunu duzlu su ilə təmizləmək faydalıdır. Bu təmizlik xroniki sinüzitin qarşısını almaq üçün elmi cəhətdən sübut edilib və postnazal damcı ilə sinusları rahatlaşdırır".

Şəkərli məhsullar immuniteti zəiflədir. Araşdırmalara görə, şəkərli məhsullar immunitet

Uşaqları koronavirusdan qorumağın yolları

sistemi zəiflədir: "İmmunitet sistemini tarazlaşdırmaq üçün uşaqlar bol miqdarda tərəvəz və meyvələrlə qidalanmalı, onların antioksidan və lif qəbullağını artırılmalıdır. Fermentləşdirilmiş məhsullar, turşu, kefir və evdə hazırlanan qatıq uşaqlarda bağırsağın mikrobiota üçün çox faydalıdır".

D vitamini qəbul edin. Virusdan qorunmaq üçün D vitamini qəbul edin və bolca günəş şüası altında olun: "Covid-19-dan qorunmaq üçün immuniteti dəstəkləyən sink,

vitamin C, selenyum vitaminləri və mineralları da vacibdir. Bol miqdarda qoz-fındıq, meyvə-tərəvəz, protein qidalara istehlak etmək lazımdır. Limonat, portağal suyu, bal, nanəli çay, zəncəfil çayı uşaqların istehlak edə biləcəyi faydalı içkilər arasındadır. Yeməyi buxarlanma və ya qaynama üsulu ilə bişirmək də çox faydalıdır. Bol miqdarda tərəvəz, sağlam protein və təbii yağ, ədviyyat kimi fermentləşdirilmiş məhsullar yemək yaxşı bir immunitet sistemi üçün vacibdir".

Ayşən Vəli

Qadın evdən 7200 dollar oğurladı

Oğurluqda şübhəli bilinən Yardımlı rayonunun Qabaqdibi kənd sakini E.Səfərova saxlanılıb. Daxili İşlər Nazirliyindən SİA-ya verilən xəbərə görə, Yardımlı RPŞ əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində aprelin 20-də rayon ərazisindəki evlərin birindən 7200 ABŞ dolları oğurlamaqda şübhəli bilinən Qabaqdibi kənd sakini E.Səfərova saxlanılıb.

Gülyana

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yayılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzarTAc, SIA informasiya agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600